

PRENUMERATA

Kuriera Warszawskiego
(wraz z dodatkiem porannym):
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odosłaniem do domu do-
płaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi
stałe w dni powszednie z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranna.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY ÓSMY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kuriera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz
garmentowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz 20 kop.
Nekrologia: za jeden wiersz
15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petytowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden
wzrost po 2 kop. każdy raz.
Nadesłane: za jeden wiersz
garmentowy rs. 1.
Ogłoszenia do Kuriera przy-
muje także Biuro Rajchmana
i Frendlera ul. Senatorska 26.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administr. 141.

— W dniu jutrzejszym, o godz. 8-ej zrana, w kaplicy
Pana Jezusa w kościele archikatedralnym św. Jana od-
prawioną będzie uroczysta wotywa.

— W kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapu-
cyńskim) jutro, jako w pierwszy piątek nowo rozpoczę-
tego miesiąca, odprawioną będzie o godz. 9-ej zrana
uroczysta wotywa do Najświętszego Serca Pana Jezusa
przed ołtarzem Serca Jezusowego.

— W kościele Opieki św. Józefa (panien wizytek)
jutro, jako w pierwszy piątek nowo rozpoczętego mie-
siąca, odprawioną zostanie o godz. 9-ej zrana solenna
wotywa z wystawieniem N. Sakramentu.

— W kościele św. Trójcy (po-trynitarskim) jutro,
o godz. 9½ zrana, odprawioną będzie przed ołtarzem
Pana Jezusa Nazareńskiego wotywa ku uczczeniu Męki
Pana Jezusa, poczem podawany będzie do ucałowania
relikwiarz z drzewem Krzyża św.

— W kościele św. Ducha (po-paulińskim) jutro,
o godz. 10-ej zrana, odprawioną będzie w kaplicy Matki
Boskiej Częstochowskiej i ku Jej czci solenna wotywa.

— W kościele św. Kazimierza (panien sakramentek)
jutro przypada całodienne nabożeństwo odpustowe
z nieustannym wystawieniem N. Sakramentu ku uczce-
niu uroczystości Trzech królów. W czasie nabożeństwa
członkowie arcybractwa Nieustającej adoracji Przenaj-
świętszego Sakramentu przystąpią gremjalnie do komu-
nii św.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Według paryskich informacji *Politische Corres-
pondenz*, w poważnych sferach dyplomatycznych u-
twierdza się przekonanie, że konferencja europej-
ska byłaby najskuteczniejszym środkiem pokojowe-
go i zgodnego z interesami wielkich mocarstw roz-
wiązania kwestji bułgarskiej. Podstawy do roz-
wiązania dostarczyłby traktat berliński, na którego
brzmienie powołują się wszystkie interesowane po-
tęgi, nieco odmiennie tylko pojmując zobowiązania

i prawa zeń płynące. *Nord* spotyka się w ocenieniu
ważności zasadniczej tego aktu z berlińską *Kreuzzeit-
ung*, która wprost projektuje wzięcie traktatu ber-
lińskiego za podstawę rewizji obecnych stosunków
na Wschodzie podbalkańskim.

Rozwiązanie rumuńskiej izby deputowanych na-
stąpiło na mocy jednomyślnej uchwały rady mini-
strów, przedstawionej królowi. Opozycja, przeciw któ-
rej wicherzom przedwczesne rozwiązanie izby za-
pewne jest wymierzonym, straciła w ostatnich cza-
sach wiele na fantazji i animuszu, łamiąc się bezsil-
nie z objawami lojalności i wierności narodu dla tro-
nu i dynastji. Siły opozycji antyrządowej i antidyna-
stycznej zwątpiały znacznie, zwłaszcza od chwili, gdy
p. Kogolniczeano, najpoważniejszy matador stron-
nictwa, oświadczył, że opuszcza ławy opozycyjne.

P. Risticz usunął się z zaciśniętym życiem prywatnego,
zdradzony przez swoich radykalnych sprzymierzeń-
ców, którzy powrócili *mit Sack und Pack* do obozu
królewskiego, jakkolwiek nie tak to dawno, jak pod
dowództwem Pasieczy podnieśli jawny rokosz prze-
ciw tronowi. Król, wywdzięczając się za tę apostazję
pseudo-republikańców serbskich, udzielił powszechną
amnestję rokoszantom z r. 1883-go, wyjmując z pod
dobrodziejstwa jej tylko samego herszta buntu, Pa-
siezca. W zamian za to radykałsi uznali kierunek
polityki zewnętrznej, reprezentowany przez króla
Milana i powitali wiernego towarzysza p. Garasza-
nina, nowego ministra spraw zewnętrznych, Franas-
sowicza, jakby on był kością z ich kości i krwią
z ich krwi.

Do *Frankfurter Zeitung* donoszą o przebiegu nie-
dzielnych uroczystości w rzymskiej bazylice św.
Piotra, co następuje:

„Już o najrańszym brzasku dnia, gdy jeszcze pra-
wie zupełna ciemność zalegała ulice wiecznego mia-
sta, tłumy ludu śpieszyły ku bazylice piotrowej.
Natłok przed portykiem Karola Wielkiego był nie
do opisania. Żołnierze otaczali obelisk, podpierali
kolumnadę Berniniego i bramy Watykanu. Tuż u
wejść bocznych do kościoła stali królewscy karabi-

nierzy. Dopiero w samej świątyni sprawowali
służbę w paradnej gali karabinierzy papiescy. Je-
szcze panował zmrok głęboki, gdy publiczność wpu-
szczono do wnętrza niezmiernie bazyliki.

„Przeszło godzinę oczekiwano na przybycie św.
jubilata, którego wniesiono na wspaniałym fotelu
(*sedia gestatoria*) w otoczeniu kardynałów i orszaku.
Papież miał mitrę na głowie. Przez pół godziny
grzmiały okrzyki: „Niech żyje!” i powiewały chustki
w górę. Świątobliwszy nastrój zapanował dopiero
w ciągu celebrowanej przez Leona XIII-go mszy,
zwłaszcza kiedy wznosił w górę kielich. Opuszcza-
jąc kościół, udzielił Papież błogosławieństwa. Teraz
dopiero zmienił też Ojciec św. mitrę na tjarę, pod
której trzypiętrowym ogromem zniknęło prawie
drobne oblicze jego. Dopiero po skończeniu cere-
monji otwarto główną bramę. W kościele znajdowa-
ło się 60,000 osób, dopuszczonych za biletami.”

Br. Z.

Uroczystości rzymskie.

(Korespondencja specjalna Kurjera warszawskiego.)

Rzym 28-go grudnia.

Ojciec św. w sali tronowej dawał urzędowe posłu-
chanie księdzu Janowi Marangò'wi, łacińskiemu ar-
cybiskupowi ateńskiemu i apostołskiemu delegatowi
w Grecji. Ks. Marangò przyjęty był jako poseł nad-
zwyczajny na jubileusz od króla greckiego, którego
list własnoręczny Ojcu św. oddał. Papież, odbiera-
jąc go, przemówił do posła i wyraził mu radość, ja-
ką go napelnia krok drugiego monarchy do wscho-
dniej cerkwi należącego, który mu umyślnego posła
z własnoręcznym listem przysłał na jubileusz; pier-
wszym bowiem był książę Nikita Czarnogórski.

Potem przyjęci zostali kolejno przez Papieża:
ksiądz Jakób Moore, biskup z Ballaratu w Australji;
ksiądz Piotr Pace, biskup z Gozo na Malcie; ksiądz
Jan Vancea, metropolita grecko-rumuński z Fogara-

Dawne salony Warszawy.

Przez
Wielisławę.

(Dokończenie.)

Drugim salonem z tejże epoki, w którym także
byłem prezentowanym, był salon także kasztelano-
wej z hrabiów Miączyńskich Osolińskich.

Zajmowała ona salony dziś zwane „Tivoli”, nieda-
wno wynajęte przez klub wioślarski, a które wów-
czas mieściły słynną galerję hr. Osolińskich, pełną
rzadkich obrazów, arcydzieł szkoły włoskiej, sprze-
daną później.

Z takimi kunsztownie malowanymi plafonami,
ozdobionymi sztukaterją, rzeźbą i złożonemi lambrę-
kinami, jakie tam się znajdowały, trudno już dziś
się spotkać. Pomnę, że uwagę moją zwróciła szcze-
gólniej wysokość drzwi, do których klamki dostać
mógł jedynie dawny olbrzym, drabliberyjny. Oprócz
tego były tam niezmiernie ogromne, przepyszne mar-
murowe kominy, na których trzone stać można
było i chodź po nich wygodnie.

Wszystko to jednak było w zaniebaniu, zapyło-
ne, utrzymywane niedość starannie, zdradzające zły
stan interesów i upadek tej, niegdyś możnej, rodziny
historycznej.

Pani kasztelanowa przyjęła nas w prześlicznym
kwadratowym saloniku od ogrodu. Ściany jego zdobi-
ły przepyszne zwierciadła, wysokie na jakie pięć
łokci, oprócz jednej, którą zajmował w całości obraz
przedstawiający wjazd słynnego Jerzego Osolińskie-
go, posła Rzeczypospolitej, do Rzymu.

Trafiliśmy widać na rodzaj koncertu domowego,
bo pamiętam, że na klawikorcie, bardzo zbliżonym

do dzisiejszych pianin, grała jakaś wysoka, przystoj-
na pani, zdaje mi się, że to była słynna na owe cza-
sy artystka, pani Szymanowska.

Bardziej jednak od tej gry, aplaudowanej przez
wszystkich obecnych, dzieciaka zajmowała suzka
pani kasztelanowej, oraz szpic biały z potomstwem.

Pamiętam jeszcze z owych odwiedzin jakiegoś
grubego rumianego pana, w granatowym fraku z or-
derami, jak na gitarze przewieszzonej przez ramię
na niebieskiej wstędze, akompanjował, śpiewając
czasami, artystce. Odzywała się też i arfa, przy
której siedziała z nóżką wysuniętą naprzód, mło-
dziutka jeszcze, ładna osóbką, zdaje się, należąca
do domowych. Zastanowiło mnie to jeszcze, że w
starożytnym klawikorcie, kolory klawiszów były od
dzisiejszych odmiennie, to jest, że czarne były białe-
mi i odwrotnie.

W dzisiejszych składach wyrobów tapicersko-sto-
larskich, w pałacu hr. Stanisława Potockiego na
Krakowskim - Przedmieściu, były apartamenty
z książąt Lubomirskich hr. Stanisławowej Poto-
ckiej, wojewodziny, wdowy po ministrze oświaty,
a w roku 1812-m jenerallissimie, czyli wielkim re-
gimentarzu pospolitego ruszenia, które Napoleon
chciał sformować w Księstwie warszawskim.

Ta pani, właścicielka Wilanowa, codziennie ba-
wiła gapiów warszawskich swoim oryginalnym sta-
roświeckim ekwipażem, którym przejeżdżała przez
miasto.

Było to latem lando otwarte, zimą karetą, zaprę-
żona w sześć tarantowatych, olbrzymiej miary koni.
Towarzyszył im pies tarantowaty, szczekając nieu-
stannie. Woźnica, forsye na przednich koniach
siedzący, oraz dwóch z tyłu lokajów — wszystko
to przebrane w liberję jasno-piaskową ze srebrem,
nadawało ekwipażowi wspaniałość prawie monarszą.

Oddawna już, właśnie z powodu owych przejażd-
żek twarz staruszki nie była mi obcą, ale raz tylko

w jej salonie mogłem przypatrzeć się jej bliżej
Szczegółów jednak owej wizyty mało pamiętam, bo
mnie zaraz zabrała z sobą do ogrodu uroczą wdzie-
kami jej wnuczka, panna Natalia, późniejsza księ-
żna Sanguszkowa, tak przedwcześnie zmarła, a tam
chowane wiewiórki i papugi całą uwagę moją za-
jęły.

Słynęła ta wielka pani z niezmiernie dla wszyst-
kich, co raz u niej bywali, życzliwości i usługowości.
Dowodem tego między innemi i to, co mi o niej opo-
wiał pan Antoni Rutkowski, obywatel z opatow-
skiego.

— Zaledwo — mówił — zostałem nominowany na
podporucznika sztabu jeneralnego, dzięki swym ro-
dzinnym stosunkom, prezentowałem się u pani domu.

Niedługo potem wypadły imieniny tej dostojnej
pani (Aleksandra było jej na imię), a po nich miał
być u niej wielki bal kostjumowy dla „śmietanki”
towarzystwa.

Słyszając o tem, myślę sobie: — Ach! być na takim
balu, ocierać się o tyle znakomitości, cóżby to było
za szczęście! Naturalnie, że tam będzie mój szef,
jeneral-adjutant, innych jenerałów cma. To może
stanowić całą karierę przyszłości dla małego podpo-
rucznika, co właśnie za odznaczeniem w rycerskim
rzmioście goni.

Postanowiłem więc za jakąbądź cenę iść z powin-
szowaniem do solenizantki. To ją nie obrazi, my-
ślałem; przyjmie, nie przyjmie, a może chudziaka,
że młody, z dobrej familji i dobrze tańcuje, zaprosi.

Kiedym się zameldował na salony, trafiłem do-
brze: nikogo z dygnitarzy nie było. Znajdowały się
tam same tylko księżne, hrabiny, a kobiety zawsze
są litościwe dla młodości.

Po ucałowaniu rącek solenizantki, wymieniłem
kilka banalnych frazesów z osobami znanymi z wiel-
kiego świata, a pożegnawszy gospodynię, zdążyłem

su i Alby Julji w Siedmiogrodzie, tudzież sufragani jego: ksiądz Paweł, biskup z Wielkiego Waradynu, ksiądz Jan Szabo, biskup armenopolitański czyli z Gerli, i ksiądz Wiktor Michali, biskup z Lugosu; wszyscy należący do wschodniego obrządku austro-węgierskiej monarchji.

Dnia tego przyjęty także został ksiądz Ferrata, arcybiskup tessalonioki, nuncjusz apostolski przy belgijskim dworze, na jubileusz przybyły.

W wigilję i w dzień Bożego Narodzenia Ojciec św. był mocno zunżony i nie przyjmował, jak zwykle, świętego kolegium, przybywającego z kardynałem-dziekanem na czele, dla złożenia mu życzeń. W dniu 25-ym zaś przyjmowani byli jeden po drugim ambasadorowie i ministrowie pełnomocni, uwiecznieni przy Stolicy św., z całym składem swych poselstw. W tej liczbie znajdowali się też posłowie nadzwyczajni na jubileusz rzeczypospolitych chilijskiej, peruwiańskiej, równikowej i Buenos-Ayres czyli argentyńskiej.

Potem Ojciec św. przyjmował po raz drugi księcia Norfolk z jego sekretarzami, przybywających dla złożenia Jego Świętobliwości daru królowej Wiktorji: jest to przepyszny szczerozłoty dzbanek z takąż niedziadą, zdobne w misterne wypukłorzeźby, naśladowane z podobnego klejnotu, który się przechowuje w windsorskim zamku.

Wreszcie ksiądz Juljusz Torlonia, ksiądz na Ceri, ofiarował Papieżowi kosztowne antepedjum ołtarzowe. Książę ten, jak wiadomo, jest jednym z młodszych braci Borghesów; ale nieboszczyk teść jego, sławny ex-bankier Torlonia, oddał mu córkę, jedyne swe dziecko, ze 160 milionami franków posagu pod warunkiem, że się wyrzeknie zupełnie swego historycznego nazwiska, by przybrać nazwisko żony, co dumie słynnego dorobkowiec wiele pochlebiało. Jak na właściciela największego we Włoszech majątku, odkąd majątek księcia Galierji rozdrobiony został przez to, iż młody Galiera, nie uważając siebie za syna nieboszczyka, przyjął 200 milionów nie chciał—jest to dar dosyć skromny.

Przybył też Don Antonio Aguilar y Correa margrabia de la Vega de Armijo, grand hiszpański pierwszej klasy, jako nadzwyczajny ambasador królowej rejentki Krystyny na jubileusz z licznym poselstwem.

Król wirtemberski przysłał Papieżowi misterny krzyż ze srebra i złota, który sam wyrysował, albowiem jest zawołanym artystą. Król holenderski i wielki książę badenski przysyłają podobnie na jubileusz nadzwyczajnych posłów z darami. Książę kumberlandzki, syn nieboszczyka króla hanowerskiego, wystosował do Papieża bardzo czuły list. Książę kumberlandzki przysłał Ojcu św. relikwiarz, który jest podobizną tego, który się w skarbcu brunświcko-limburskiego domu od r. 1671-go przechowuje, i który znajdował się przedtem w kościele św. Błażeja w Brunświku.

już ku drzwiom wielkiej, jak stodoła, sali, z miną smutną, że nadzieje się nie udały, gdy wtem głos wojewódziny przywołuje mnie od samej już prawie klamki...

I ta pani, woła mnie i mówi:

— W szczególnych względach mam dziada acpana; wiele on nam dobrego wyświadczył; w biedzie przy trudnych okolicznościach. Ten, co w niedoli pograżonych nie zapomina, to prawdziwy nasz przyjaciel, na którego zawsze stałe, napewno rachować można... Bywaj acan w moim domu najczęściej, to może dla acana godna jaka panna tu się znajdzie... A na próbę przybądź na mój bal kostiumowy. Nie nie szkodzi, że nie możesz ani na chwilę zdjąć mundur. Mówiłam o tem z samym wielkim księciem, ale on oświadczył, że bez decyzji cesarskiej nastąpić to nie może.

*

Salon pani Wąsowiczowej, jak ją *tout court* nazywano, zwiedziłem, a raczej bawiłem się w nim z tylko co zmarłym hr. Stanisławem Potockim, dziećcem bezmiernych terytorjalnie dóbr Brzeżan, Stanisławowa, dwóch powiatowych miast, a do niego całe niemal należały.

Równy mi wiekiem lubił mnie bardzo. A i pani z Tyszkiewiczów, rozwiedziona z Aleksandrem hr. Potockim, ale mieszkająca w jego pałacu (na Krakowskim-Przedmieściu, który podpierają znane olbrzymy), zapraszała młodzież i ich matki. Rzecz szczególna, aby zrobić przyjemność synowi jej rywalki, hr. Mostowskiej, najpiękniejszej z pięknych warszawianek, żony hr. Aleksandra po rozwodzie, hr. Wąsowiczowa, po rozwodzie z Potockim, wyszła za mąż za pana Wąsowicza, oficera gwardji, obok wielkiej urody słynącego mąstwem i elegancją oficera.

Dama ta była pochyla, ułonna, ale miała taki rozum, że sam Tayllerand i Metternich się jej bali, a konwersacją dowcipną bawiła wyższe towarzystwo.

Prezes rzeczypospolitej Równika, w południowej Ameryce, za pośrednictwem p. Floresa, swego posła nadzwyczajnego, przysłał Papieżowi przesłanną urnę z górskiego kryształ, wysadzaną rubinami, szafirami i szmaragdami, a prezes rzeczypospolitej Wenezueli—kielich kameryzowany drogiemi kamieniami osobiwej wielkości.

Księżna Klementyna koburgska poleciła przybyłemu tutaj kardynałowi Haynaldowi, znanemu węgierskiemu purpuratowi, doręczyć w jej imieniu Ojcu św. wielki szczerozłoty kielich z herbami Leona XIII-go z jednej, a Koburgów i Burbonów z drugiej strony z napisem: *"Hommage d'une fille de Saint Louis au Successeur de Saint Pierre."*

Przybyło znowu 200-tu pielgrzymów węgierskich i liczna hiszpańska pielgrzymka.

Srebrne biurko ofiarowane przez seminarjum rzymskie, jest znakomitym utworem sztuki w stylu XVI wieku, równie jak ważka ze wschodniego alabastru, do przykładania papierów, ozdobiona misterną mozaiką, wyobrażającą Papieża Grzegorza XVI-go, tudzież widok domu, w którym się urodził w Bellunio, i placu św. Piotra w Rzymie.

Straż pałacowa (*guardia palatina*) darowała Ojcu św. figurę jego, stojącą pod baldachinem przed tronem i błogosławiącą lud. Wszystko to jest srebrne, wykonane z osobiwem mistrzostwem przez jublera rzymskiego, Poceręgo. Trzy korony na tiarze są złote; kapa ma takąż kłamrę, wysadzaną perłami i rubinami. Baldachim z frendlami i ozdobami filigranowej roboty, równie jak fałdy odzieży papieskiej, zadziwiają naturalnością i pięknnością wykonania.

Biblioteka watykańska złożyła Papieżowi wielką księgę bogato oprawną, w której zebrane są prace jej przełożonych, z przesłannymi chromolitograficznymi tablicami i podobiznami starych rękopisów. Kardynał Pitra, benedyktyn, bibliotekarz S. R. K., umieścił tam rozprawę o odkrytych przez siebie w rękopisie z wyspy Patmosu hymnach greckich; o Cozza, bazylianin, wicebibliotekarz, objaśnienia starożytnych ewangelij greckich, pisanych złotem i srebrnymi głoskami na purpurowych kartach, których widać świetną podobiznę; monsignor Ciccolini, prefekt biblioteki, opis dobrodziejstw świadczonych jej przez Leona XIII-go; o. Ballig, jezuita, wiceprefekt, opis i przekład etiopickiego rękopisu, darowanego Papieżowi przez króla Szoy Menelika itd.

Książę d'Aumale przysłał dwa wielkie bronzowe pozłacane świeczniki w stylu Ludwika XV-go, dziełowiecioramiennie.

Nie można sobie wyobrazić, jaki w tych dniach panuje ruch, tłok i zgiełk na ulicach prowadzących do Watykanu, na moście św. Anioła i wkoło apostolskiego pałacu. Pielgrzymi cisną się po bilety na złotą mszę papieską, która odprawiona będzie u św. Piotra w dzień Nowego roku, o godzinie 8½ zrana.

Otóż zdarzyło się raz, że na imieniny ulubionego Stasia, przesłannego chłopca, było nas kilkanaście dzieci w jej pałacu.

Po długich gonitwach i zabawach w salonach dziś hr. Augusta Potockiego uczulem, że głodny, i przypomniała mi się, acz skromna, ale zawsze zaspokajająca głód, kolacja domowa.

Naraz patrzę, że tu czterech liberyjnych drabów, pod wodzą czarno ubranego kamerdynera, coraz to coś do sali jadальной, gdzie do stołu nakrywali, znosili...

Głodny i ciekawy, co może stanowić ten spodziewany imieninowy bankiet, upatrzywszy chwilę, gdy nikogo nie było, podnoszę po kolei dwadzieścia cztery srebrne klosze, co na kryształowych podstawach stół zdobiły, i o nieba! przekonywam się, że dwadzieścia jeden było z nich pustych, trzy pozostałe kryły w sobie, jeden cztery maluczkie kotleciki, drugi potrzebny do nich makaron włoski, trzeci ser wysuszony holenderski stary i dwie butelki wina czerwonego, z blaszkami o herbie Piława, ale te mnie mnie obchodzily, jako jeszcze nie używającego wina.

Gdyśmy już wszyscy stół obsiedli, przypomina sobie pani Wąsowiczowa i woła na kamerdynera:

— Ależ to dziś imieniny Stasia, dzieciom nie zdrowo jadać kolację, poszlij też po co dla nich...

Przyniesiono nam z decyzji ożenionego z Lubomirską doktora wiedeńskiego Malfatti: biskopciaków, pomarańcz, przy których mocno tęskniłem za domową kaszą ze zrazami.

*

Już o kilka lat starszy byłem proszony na obiad do pani z Kozieltulskich, pierwszego ślubu Walićkiej, obecnie Wichlińskiej.

Zajmowała ona szczytłutki apartament z balkonem we własnym domu przy ulicy Bieleńskiej.

Gdy tam wszedł, kamerdyner ostrzegł mnie poufnie, że odemnie zanadto czuć tytuł, co wówczas

Przygotowano 22,000 biletów, które wszystkie niemal rozdane były lub będą pielgrzymom.

Papież nie dowierzając swojej watykańskiej administracji, prosił komory włoskiej, aby kontrolowała wszystkie dary, jakie otrzymuje. Dwaj urzędnicy włoscy, z woli Ojca św., obecni są przy rozpakowywaniu przedmiotów i spisują inwentarz. Papież przeznacza dla nich znaczne nagrody.

Debrogost.

„Jak zostałam śpiewaczką.”

W łamach czasopisma wiedeńskiego *An der schoenen blauen Donau* spotykamy opowiadanie Pauliny Lucca p. t. „Jak zostałam śpiewaczką.”

Goscinny ten występ znakomitej artystki na scenie literackiej uwieczniony został zupełnym powodzeniem, a streszczenia i ustępy z tej pracy, ozdobionej naturalnym wdziękiem, krążą obecnie po szerokim drukowanym świecie.

Miałam wtenczas osiem lat—opowiada artystka—i chodziłam do szkoły w domu Danningera na Wiedniu. Rodzice moi byli biedni, mimo to przecie matka, z domu von Willer-Exten, czyniła wszelkie wysiłki, aby mi dać wykształcenie, odpowiadające współczesnym wyobrażeniom. Na pierwszym planie stała wówczas (1852) konwersacja francuska, a tej podobno doskonale uczono w domu Danningera, matka więc nie spoczęła, aż doprowadziła mnie do tej błogosławionej szkoły, gdzie po długich staraniach pozwolono mi przychodzić... za połowę ceny. Nikt w owej chwili nie czuł się tak nieszczęśliwym, jak moja matka, nikt tak przygnębionym, jak ja. „Od biedy” zaledwie rozmawiałam po niemiecku—rodziny bowiem mój język był włoski—teraz miałam się uczyć odrazu i po francusku. Uważałam to za tyranię, przeciw której stosowałam reakcję bardzo stanowczą: nie uczyłam się niczego, nie tylko po francusku, lecz w ogóle niczego. Przełożona i nauczycielki nie lubiły mnie, bo niedość, że byłam, jak mówiono, „zakutą”, lecz nadto płaciłam tylko połowę za naukę; koleżanki, które płaciły całe wpisowe, traktowały mnie z góry. Zkąd zresztą miała się brać sympatja ku mnie? Byłam biedną, wyglądałam na głupią i uchodziłam za złą. Biedna, zła i do tego dziewczyna—piękny początek życia dziecka! Wyjątek w gronie nauczycielskim stanowił nauczyciel religji, ks. Jastrzebek, który mnie zahukanej okazywał dużo współczucia i troskliwości, jakkolwiek skuteczności jego nauk składałam niechyt zaszczytne świadectwo...

W całorocznym męczeństwie mego „nieuczenia się” bywały jednakże chwile jasne. Mówię o tygodniowych lekcjach śpiewu moich koleżanek. Byłam wprawdzie tylko bierną uczestniczką tych chwil; wolno mi było słuchać, doglądać nut, używanych przy nauce, podtrzymywać pulpity, tylko nie wolno mi było śpiewać. Za to trzeba było płacić osobno, a moja matka zdołała za ledwie płacić połowę za to, że się... nie uczyła po

uważano za nieprzyzwoitość. Ona szwajcarka brała mi oddaliła—objasniał stary sługa—za to tylko, że palił zbyt namiennie tytuł.

Nie zważając na to, co mi stary sługa bzdurzy, wszedłem junaćko do salonu, aż tu sceny. Wichlińskiej niedobrze się robi, kanoniczka Wągrodzka, zaproszona na obiad, mdleje od zapachu, jaki wyziewają moje suknie. Musiałem się poddać, jak zadumiony, denzynfekcji, przeprowadzonej przez fagasów, uzbrojonych w łopatki, polewane octem, i zlewaniom mnogim wodką kolońską, daną mi przez pocziwego gospodarza domu, zanim mnie do salonu puszczono.

Ale i tu nie koniec moich utrapień.

Wichlińska dosłyszała tępe na co innego uchem, że buty moje skrzypią i, napoly zemdlona, byłaby upadła na posadzkę, gdyby jej nie wstrzymało ramię cesarskiego nadwornego doktora, Kincela. Pocziwiec ten dopiero wytłómaczył, że to dzień nerwowy pani domu każe jej lada co za przy czynę swych cierpień uważać.

Dzięki temu wytłómaczeniu, mogłem nakoniec zasiąść do stołu. Mało jadłem, bom był tem wszystkim wzburzony, niewiele też i słyszałem, prócz frazesów: „Kiedy duszko razem pójdziemy do spowiedzi do księdza proboszcza?”, albo: „Dlaczego na nabożeństwie nieustannej adoracji zapalono cztery świece, zamiast jednej?” i t. p.

*

Takimi to były mniej więcej dawne salony Warszawy.

A gdy mnie kto do opowiedzenia drugiej serji, gdzie już byłem młodzieńcem, zaprosi, odpowiem z miłą chęcią nowym artykułem, bo zaproszenie to stanowić będzie dla mnie dowód, że opis... pierwszej zadowolnić potrafi, a nie znudził.

francusku. Nie śpiewałam więc w szkole, ale za to w domu tem głośniejsze, im pewniejszą byłam, że mnie nikt nie słucha...

W takich okolicznościach nadszedł ciężki dzień popisu rocznego... Na trudnościach, jakie matka miała w sprawieniu mi uroczystego kostjumu, miała się już rozbić możność mego występu na egzaminie; nakoniec dostałam się w litościwe objęcie wysłużonej franki z muslinu. Matka uszyła mi z tego materiału sukienkę, która wprawdzie nie odznaczała się krojem, lecz była biała—a to dosyć.

Siedziałam—w ostatniej ławce naturalnie—gdy pod sam koniec egzaminu usłyszałam wyraźnie głos: „Paulina Łucca”. Byłam tak wystraszona, że nawet zapytania, jakie mi dano, nie rozumiałam; przerażenie moje wywołało wesołość wśród areopagu—tylko w oczach matki ujrzałam łzy, które mnie powołały do przytomności, lecz *fiasco* stało się już niecofniętym faktem.

W dziecięcej duszy dokonała się w tej chwili jakaś wielka przemiana. Tępy indyferentyzm gdzieś się podział, coś zaczęło się burzyć we mnie i słyszałam, jakby głos pytający: jakże ty otrzesz te łzy matczyne?

Moje *fiasco* było końcowym efektem głównego egzaminu, po którym nastąpiły przedmioty nieobowiązkowe, a ostatnim w tej kategorii był śpiew. Uczennice, które brały lekcje śpiewu, podniosły się z miejsc. Niebawem energia wstąpiła we mnie i powstałam także. Naprawdę przełożona dawała mi znaki gniewnym wzrokiem. Stałam, wpatrując się błagalnie w pocziwego ks. Jastrzebkę, od którego instynktownie czekałam ratunku. Dzieci prześpiewały kolejno według listy i tylko ja sama zostałam, stojąc. Wtedy ksiądz, spostrzegłszy mnie, ozwał się:

- O, i ta mała nam chce zaśpiewać.
- Nie uczy się śpiewu—protestowała przełożona.
- Nie nie szkodzi—odparł ksiądz katecheta.— Co dmiesz śpiewać, mała?
- Wszystko, co inne—odpowiedziałam dumnie.
- Wieg zaśpiewaj „Wann's Mailüsterl weht”.

Ileż razy śpiewałam potem przed publicznością! Ale nigdy nie byłam pewniejszą sukcesu, nigdy nie śpiewałam swobodniej, jak na owym pierwszym występie publicznym! Ogólne pochwały dały się słyszeć po pierwszej pieśni, kazano mi śpiewać dalej i śpiewałam jeden po drugim wszystkie numery szkolnego programu—śpiewałam, aby osuszyć łzy mojej matki i nie pamiętam chwili tak szczęśliwej, jak wówczas, gdy ją ujrzałam rozpromienioną szczęściem, gdy zewsząd zasypało ją powinszowaniami.

Z pośród zebranych zbliżył się do mnie jakiś pan gruby, o czerwonym, wygolonym obliczu. Było to Józef Erl, podówczas słynny tenor nadwornej opery.

Los mój został zdecydowany, dzielny Erl zajął się nim szczerze i tak zostałam śpiewaczką. St.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

== *Russk. kurj.* drukuje okólnik p. ministra spraw wewnętrznych do gubernatorów, zalecający bezwzględnie zabronić studentom urządzania zebrań publicznych. P. minister zwraca uwagę, że, z powodu małej kontroli nad tego rodzaju zebrań, zaczęły wśród studentów powstawać pod formą stowarzyszeń (*ziemlaczestw*) filantropijnych towarzystwa występne, które, urządzając wieczorki, przedstawienia itd., jawnie nieraz popierały funduszami, z tego źródła utrzymaniem, przestępców politycznych. Z tego powodu p. minister, jak wspomniano wyżej, polecił zabronić bezwarunkowo urządzania przez studentów widowisk, wieczorów itd., a zarazem rozciągnąć ścisłą kontrolę nad biletami i funduszami z tych przedstawień, urządzanych przez osoby prywatne, które mają na celu dostarczenie zapomóg uczącej się młodzieży. Podobne zresztą widowiska mają się odbywać za każdym razem za zezwoleniem władz naukowych.

== Departament celny wyjaśnił w okólniku, iż przy przewożeniu rzeczy domowego użytku przez komory od osób, wracających z zagranicy lub zamierzających osiąść w Rosji, nie może być pobierane cło wyżej od 500 rs. od jednej osoby i 900 rs. od jednej rodziny.

== W celu skutecznego poparcia wyrobu krajowych produktów chemicznych, w r. 1884-ym nadany został fabrykom chemicznym przywilej otrzymywania bez akcyzy spirytusu, potrzebnego do produkcji. Ponieważ zaś w d. 13-ym b. m. kończy się termin tego przywileju, ministerjum finansów uznało za możliwe przedłużyć termin ów na nowe trzechlecie.

== W r. b. spodziewanym jest z kolei żelaznych skarbowych dochód w ilości 3,794,000 rs.

== Dowiadujemy się, iż w kwestji zamierzonej reformy wszystkich targów prywatnych powzięto następującą rozstrzał: Przedewszystkiem zostanie opracowany nader szczegółowy projekt, jak ma być urządzony prawidłowy targ, odpowiadający wszel-

kim warunkom, głównie zaś sanitarnym. Dopiero po przyjęciu i zatwierdzeniu takiego typu, właściciele targów zostaną wezwani do przedsięwzięcia odpowiednich reform, a to według wskazówek komisji targowej, w której skład wejdą lekarze, technicy, urzędnicy administracyjni i zaproszeni obywatele miejscy. W razie uchylenia się właścicieli targów od dopełnienia zmian, wymagających pewnego nakładu, będzie wyjednanem w ministerjum ograniczenie udzielonych przywilejów z pewnymi ulgami terminowymi. Tak np. po upływie najwyżej trzech lat właściciel uprzywilejowanego targu będzie obowiązany wszelkie wskazane ulepszenia zaprowadzić lub swoje prawa sprzedać, a nowonabywca złoży deklarację zreformowania targu. Tylko w ten sposób dość ważną sprawę miejską, reformę targów prywatnych, tak czasowych, jak i uprzywilejowanych, będzie można do skutku doprowadzić.

== Poruszona przez Towarzystwo ogrodnicze kwestja oddania w opiekę tej instytucji ogrodów i wszelkich plantacji miejskich wkrótce będzie urzędowo uchwytą. Według przychylniej opinji p. prezydenta miasta, każdy z członków Towarzystwa ma otrzymać prawa, równające się prawom członków Towarzystwa opieki nad zwierzętami. Pierwsi przytrzymują dręczący zwierząt, drudzy zaś będą pociągali do odpowiedzialności sądowej niszczyteli roślin. Nadto specjalna komisja, wydelegowana z pośród rzeczoznawców, ma rozciągnąć kontrolę nad prawidłowością zadrzewiania ulic i wogóle nad wszystkimi czynnościami zakładania nowych lub konserwowania dawniejszych plantacji miejskich.

== Stosownie do uchwały komitetu resursy obywatelskiej, wybory na reprezentantów tej instytucji zostały już rozpisane i kartki wyborcze członkom rozesłano. Składanie kartek dopełniane będzie w dniach 16-ym i 17-ym b. m., od godziny 5-ej do 7-ej, poczem nastąpi otwarcie skrzynki i obliczenie głosów, w obecności wszystkich przybyłych członków.

== Dzisiejszy rozkaz policyjny zamieszcza listę 105-iu osób, skazanych w drodze administracyjnej za przetrzymanie paszportów, wydanych wewnątrz kraju, na kary pieniężne od 1-go do 20-tu rs.

== Według informacji *Wiad. farmac.*, opłata wpisowa dla farmaceutów tutejszego uniwersytetu ma wynosić 100 rs. rocznie.

== Urząd lekarski miejski zbiera dane o ilości pracowników aptecznych wyznania mojżeszowego.

== Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, iż z powodu jutrzejszego święta, pierwszy tegoroczny numer *Kłosoś* ukaże się dopiero w sobotę.

== W dniu wczorajszym przez liczącą Towarzystwo kredytowe miejskie sprzedało nieruchomości nr. 44 (hip. 900) przy ulicy Chłodnej za 27,109 rs., tj. za 3½ raza wziętą pożyczkę Towarzystwa.

== Bawi w naszym mieście artysta-malarz, Alfred Wierusz Kowalski z Monachjum.

== Z literatury.

* *Wieczory rodzinne* rozpoczęły druk powieści Homera Greena „Brat ociemniały”, uwieńczonej w Nowym Jorku nagrodą konkursową 1,500 dolarów, w przekładzie wytrawnego pedagoga naszego, Henryka Wernica.

* W pierwszym numerze tegorocznym *Wszecchwiat* spotykamy portret i życiorys zmarłego niedawno lekarza i astronoma, ś.p. Jana Jędrzejewicza.

Z innych artykułów wymieniamy „Bakterje świeca” i „Meteoryty, jako ogniwa w tworzeniu się światła”.

Prócz tego, jak zwykle, podaje *Wszecchwiat* kalendarzyk astronomiczny na miesiąc styczeń z mapką nieba styczniowego.

* Redakcja *Wiadomości farmaceutycznych* ogłosiła sprawozdanie z funduszu redakcyjnego za rok 1887-ny.

Dochody wynosiły rs. 2924 kop. 39, rozchody rs. 2873 kop. 56, przewyżka zatem wynosi rs. 50 kop. 83.

Wiadom. farmaceutyczne rozchodzą się w 700 egzemplarzach.

== Ostrzeżenie.

Ostrzegamy, iż obnoszona po ulicach książeczka „Modlitewnik” jest prostym falsyfikatem dziełka, wydanego pod tymże tytułem przed laty kilku. „Modlitewnik” nie posiada aprobaty władzy djecejalnej.

== Z teatru i muzyki.

* P. Morozowicz udał się w dniu wczorajszym z polecenia dyrekcji teatrów warszawskich do Wiednia, w celu zapoznania się z „Simplicjuszem” Straussa i „Rycerzem szczęścia” Czibulki i pozyskania tych nowości dla naszej sceny.

Obie bowiem operetki cieszą się w stolicy austriackiej ogromnem powodzeniem.

* P. Bulterini da się usłyszeć w dniu jutrzejszym po raz trzeci w „Aidzie”.

Śpiewak włoski wykona partję Radamesa.

* „Hrabina Sara” ukaże się jutro po raz piąty na afiszu teatru Rozmaitości.

* Teatr Mały wystąpi jutro z nowością.

Będzie nią trzyaktowa krotoczwila z francuskiego Barrière'a i Thiboust p. t. „Szyk”.

Grać tu będą panie: Baumanowa, Czosnowska i Różniecka, pp. Galasiewicz, Grubiński, Sikorski, Sliwinski i Turczynowicz.

Widowska dopełni „Placaka i śmieszek” Offenbacha, z p. Fillebornową w tytułowej roli.

* Młody fortepianista, Józef Sliwinski, po ukończeniu wiedeńskiego konserwatorium w klasie prof. Leszetyckiego, przybył do Warszawy z zamiarem wystąpienia z własnym koncertem.

Koncert odbędzie się d. 13-go b. m. w sali resursy Obywatelskiej.

== Z Doliny Szwajcarskiej.

Jutro „orkiestra warszawska” pod dyrekcją p. A. Sonnenfelda wystąpi w Dolinie szwajcarskiej.

Pomiędzy innemi będą wykonane utwory wyjęte z dodatków *Echa muzycznego* L. Lewandowskiego, Jana Tatarskiego, Ludmiły Chojńskiej, oraz K. Rożalskiego.

== Szpital zapasowy.

Zima sroży się z siłą niebywałą, jakby chciała prześcignąć w dokuczliwości inne biedy, mroź powala na ulicach zziębniętych biedaków, którzy umierają w drodze do szpitala, a nigdzie nie ma dostatecznego pomieszczenia dla potrzebujących opieki, ciepłego kąta i łyżki strawy.

Dobroczynność prywatna robi wiele, litościwe dłonie sypią pomoc biednym, ale te dary nie zastępują chorym biedakom braku dachu i opieki.

Taką pomoc dać mogą szpitale, ale tabela miejsc wolnych zmniejszała się w ostatnich tygodniach z przerażającą szybkością; niedawno jeszcze u św. Ducha było miejsc wolnych 11, na Pradze 3, u starozakonnych 33.

Dziś liczba ta zredukowała się do minimum.

W podobnych przypadkach, gdy nędza i choroba potrzebują natychmiastowej opieki, której nie znajdują w szpitalach, gościnne podwoje otwiera szpital *zapasowy*.

Właśnie zbliża się czas odpowiedni do podania pomocy cierpiącym w formie najodpowiedniejszej, jaką ogół może ofiarować cierpiącym i nie możemy wątpić, iż w bardzo krótkim czasie dowiemy się o otwarciu szpitala *zapasowego*.

Przynajmniej w części zapobiegnie ta pomoc klęskom wśród najniebezpieczniejszej ludności i anioł miłosierdzia dobroczynnym skrzydłem okryje najbardziej potrzebujących...

Tysiące nieszczęśliwych oczekuje otwarcia szpitala *zapasowego*...

== Z Towarzystwa ogrodniczego.

Jedną z ważniejszych kwestyj, wpływająca na rozwój Towarzystwa ogrodniczego, a mianowicie założenie własnego organu, została przychylnie załatwiona.

Obecnie przychodzi na stół druga kwestja donioślejszego znaczenia: założenie własnego ogrodu, bez którego instytucja nie może stanąć na tem stanowisku, na jakim znajdują się towarzystwa ogrodnicze za granicą.

W tym celu pewne grono członków na jednym z zebranych miesięcznych wystąpi z odpowiednio opracowanym wnioskiem.

Przedewszystkiem będzie postawiona kwestja: czy Towarzystwo może już nabyć jakąś posesję na własność i urządzić w niej ogród, czy też wydzierżawić w stosownym punkcie przestrzeń gruntu, odpowiednią do założenia ogrodu.

O potrzebie ogrodu dla Towarzystwa chyba nikt z członków nie wątpi.

Chodzi tylko o środki dla przeprowadzenia pożądanego zamiaru.

== Pogadanka.

Po ukończeniu serii pogadanek prof. Stanisława Kramsztyka, we wtorek, d. 10-go b. m., odbędzie się pogadanka p. Edmunda Jankowskiego, redaktora *Ogrodnika polskiego*.

Mówić on będzie „o podziemnej pracy roślin”.

== Księgarnia.

Dowiadujemy się, że na Pradze ma być wkrótce otworzona księgarnia z ekspedycją gazet i nut.

Ma to być filja jednego z zakładów istniejących w Warszawie.

== Przemysł okolicznościowy.

Na stacjach dorożek można od kilku dni spotkać kobiety, zalecające woźnikom płyn przeciw odmrożeniom.

Środek ten, złożony z nafty, tłuszczu i terpentyny, znajduje nabywców.

= Uwaga.

Zwracamy uwagę organów Towarzystwa opieki nad zwierzętami, iż na ulicach Oboźnej i Bednarskiej po spadzistej i śliskiej drodze jeżdżą wozy z ciężarami.

Biedne konie z wysiłku i znużenia upadają niemal, a furmani nie żalują bata.

Należałoby polecić woźnicom, aby z naładowanymi wozami kierowali się w stronę Zjazdu lub Tamki.

= Zmarznięte kuropatwy.

W dniu dzisiejszym na rynku staromiejskim włościanin, przybyły z Czerniakowa, sprzedał kilkanaście kuropatw, zmarzłych podczas ostatnich mrozów.

Podobno z powyższej przyczyny, oraz braku pożywienia, kuropatwy giną całymi stadami.

= Polowanie.

We wtorek i środę zeszłego tygodnia odbywały się w dobrach Nieporęt i Jabłonna myśliwskie łowy.

Zaproszonych panów i dam na polowaniu było 15. Przy współudziale 42-eh strzelców i kilkuset naganiaczy zabito razem w obu dniach 148 zajęcy, 12 rogaczy i kilka lisów.

Po ukończeniu polowania we czwartek ku wieczorowi, w urządzonej na ten cel altanie, wydany został posiłek myśliwski, przy suto rozpalonych ogniach.

W każdym razie, lubo dziki, na które liczone, wczesniej się do innych kniei wyniosły, polowanie można zaliczyć do szczęśliwych.

= Tyrolski czy wiedeński?

Pośród współczesnych Fikalskich wyrodziła się kwestja karnawałowo-walcowa.

Jak należy tańczyć walca, czy na dwa pas t. j. wiedeńskiego, czy też na trzy pas, a więc tyrolskiego?

Ten ostatni nawet w Wiedniu zaczyna teraz wchodzić w modę, u nas zaś panuje rozdwojenie.

Zapewne *honoratores* z cechu Fikalskich kwestję tę rozstrzygną.

= Dziwaczna klauzula.

Zmarły w zeszłym tygodniu K. rozdzielił swój majątek, wynoszący 40,000 rs., między 5-ciu siostrzeńców.

Cała suma lokowana jest w oddziale banku państwa i spadkobiercy mają pobierać procent do 30-go roku życia.

Podnieść swoją schedę każdy może nie wcześniej, jak po okazaniu aktu zawartego ślubu.

Na wypadek, gdyby który ze spadkobierców po dojściu do lat 30-tu nie ożenił się, scheda przechodzi do równego podziału na własność innych spadkobierców żonatych.

Powyższa klauzula testamentowa została uczynioną z zachowaniem wszelkich form prawnych.

Wszyscy spadkobiercy są obecnie kawalerami i jeden z nich, najstarszy, za kilka miesięcy dobiega oznaczonej trzydziestki, najmłodszy zaś liczy 18 lat wieku.

Szczególnem jest to, że testator, tak gorąco w akcie ostatniej swej woli popierający związki małżeńskie, sam był kawalerem i zawsze uchodził za zdeklarowanego zwolennika celibatu.

Pokazuje się, że pod koniec żywota miał powody zmienić do gruntu swój pogląd.

= Przywiązany pies.

Bronisława Kozłowska, służąca przy ul. Przejazd, pozostawiona sama w sklepie, podczas nocy zasnęła.

Rano znaleziono ją omdlałą na ziemi, a na niej rozciągniętego ogromnego neufundlanda, który ją ogrzewał.

Gdyby nie ten środek odżywczy, byłaby niewątpliwie zmarła.

= Zuchwała kradzież.

Nocy wczorajszej w Grochowie u państwa D. odbywała się zabawa tańcząca, na której znajdowali się państwo S. z Warszawy.

Kareta, stosownie do zamówienia, o godzinie 3-iej przybyła po państwa S., ci jednak dopiero w godzinę później zdecydowali się zabawę opuścić.

Kiedy wyszli przed dom zastali karete, ale bez koni. Stangret dla ochrony przed zimnem, schronił się do wnętrza karety i zdrzemnął się, z czego skorzystali złodzieje, uprowadzając konie.

= Energiczne poszukiwania zarządzone.

= Kradzieże.

W dniu wczorajszym na Marszałkowskiej pod nrem 107-ym z przedpokoju mieszkania p. Henryka Perzyńskiego, redaktora *Dziennika dla wszystkich*, skradziono futro wartości rs. 100.

W wagonie tramwajowym, Herszowi Miłskiemu, wyciągnięto pugilares, zawierający kilka rubli w gotówce, oraz wózek i rozmaite dokumenta pieniężne na sumę około rs. 1000.

Na ul. Targowej p. Wł. Jastrzębskiemu, obywatelowi ziemskiemu, skradziono z sanek futro i walizkę z garderobą.

= Zamieszkały na ul. Solnej pod nrem 5-ym, szewc Stanisław

Cybulski, polecił terminatorowi, Janowi Łasiakowi, odnieść kilka par butów wartości rs. 50.

Chłopa na ul. Elektoralnej zaczęli jakiś „pan”, porządnie ubrany, i dając mu kop. 5, prosił o odniesienie listu na trzecie piętro.

Naiwny terminator spełnił polecenie, lecz powróciwszy ze schodów, nie znalazł ani owego „pana”, ani też worka z butami.

= Napaść.

W dniu wczorajszym Jan i Kacper bracia Bocheńscy wpadli w bramę domu pod nrem 85-ym na Krakowskim-Przedmieściu i poczęli bić stróża, Jana Chojńskiego.

Pomimo rozpaczliwej obrony, Chojński został mocno poturbowany.

Bocheńskich, działających, jak się okazało, z pobudek zemsty osobistej, pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

= Najechnanie.

W dniu wczorajszym na rogu Świętojańskiej i placu Zamkowego, Stanisław Pereta, włościanin, zawadził wozem okarawan.

Wywołało to zamieszanie w orszaku pogrzebowym. Peretę pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

= Ze swawoli.

W dniu wczorajszym na Szmulowiznie Anastazy Jachulski, 14-letni syn oficjalisty kolejowego, wszedł po drabinie na osłonięty dach parterowego domu.

Tu, wyprawiając rozmaite skoki, upadł i zesunął się z dachu.

Podniesiono Jachulskiego ze zwieczną nogą i ciężkiem uszkodzeniem w prawym boku.

= Zamach samobójczy.

W dniu wczorajszym, około godziny 10-iej wieczorem, rzucił się w przegród Wisły jakiś człowiek.

Wypadek ten spostrzegli policjanci: Muziak i Koraszewski.

Dzięki energicznemu ratunkowi, desperat został z wody wydobyty i chorobą tylko przyjął swój rozpaczliwy zamach.

Okazało się, iż to jest Jan Lewandowski, robotnik, zamieszkały pod nrem 21-ym na Browarnej.

Badany o powód zamachu samobójczego, oświadczył, iż nie wie, jak się to stało, w przejęciu bowiem nad Wisłą uczuł nieodzowną potrzebę rzucenia się do wody.

= Cztery pożary.

Oprócz groźnego pożaru, jaki się szerzył nocy dzisiejszej, były jeszcze trzy pożary w innych punktach miasta, a mianowicie:

Na Marjańskiej pod nrem 11-ym, w mieszkaniu Dwojry Zysbergowej zapaliła się obficie nagromadzona słoma.

Na Dzikiej pod nrem 51-ym, na stychu zapaliły się węgle kamienne, umieszczone w drewnianej skrzyni.

Wreszcie pod nrem 8-ym na Brzozowej wszczął się ogień na poddaszu.

We wszystkich powyższych wypadkach domownicy, bez alarmowania straży, ogień ugasił.

Katastrofa fabryczna.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Białystok 2-go stycznia.

W nocy z 29-go na 30-ty z. m. w odległych o 12 wiorst od Białegostoku Woroszyłach, miejscowości w powiecie sokólskim leżącej, w fabryce szody (wielu sztucznej), własnością kupca białostockiego, N. Cauzniera, będącej, zdarzył się straszny, w skutkach swych przerażający, pożar.

Zanim stróż nocny spostrzegł szerzący się z niezwyczajną gwałtownością wewnątrz jednej z sal parterowych ognień, zanim zdołał zaalarmować oficjalistów miejscowych, nim ten i ów z nich oraz z blizszego sąsiedztwa na ratunek pośpieszył, cały drewniany, jednopiętrowy gmach fabryczny stał już w płomieniach, a z nich raz po raz wydobywały się okropne, rozdzierające serca obecnych, jęki ludzkie i płacz rozpaczliwy ginących w ogniu 12-tu robotników fabrycznych.

Nieszczęście miało miejsce, iż z liczby kilkudziesięciu pracujących w fabryce osób, trzydziści, kobiet przeważnie mieszkających w bardziej odległych wsiach okolicznych, nocy tej spało w fabryce.

Z tych 18 osób ulokowało się na dole, 12 zaś (11 młodych dziewcząt i 1 zameżna kobieta, matka trojga dzieci, wszystkie chrześcijanki) spało na piętrze.

Pierwsze z łatwością uratować się w porę jeszcze zdołały, ostatnich zaś 12 spalili się żywcem wszystkie!

Nieszczęśliwe ofiary te nie miały czasu nawet i przytomności próbować w ten lub inny sposób ratować życie.

Runęła podłoga, a z nią i one wszystkie pospadały na gorejący stos szmat przeróżnych, belek, maszyn i warsztatów.

Za chwilę była to już tylko jedna masa monstrualnie popieczonych, poczerńniętych ciał ludzkich i zwęglonych kości!

Rozpoznanie twarzy jakiegokolwiek bądź z ofiar strasznego tego całopalenia było absolutnem niepodobieństwem.

Pogrzebano też je wszystkie razem we wspólnym grobie!

Jedenaście ubogich rodzin oplakiwało w smutnym dniu tym śmierć swoich dzieci, trzy zaś

maluczkie sierotki, strać swoją karmicielki-matki.

Wobec strat tych nieczem są dziesiątki tysięcy rubli, jakie nieubłagany żywioł pochłonął w niepełną godzinę.

Ani budowle fabryczne, ani też maszyny, warsztaty i ogromny zapas surowego i przerobionego już materiału ubezpieczone nigdzie nie były; nie chciało, czy też zapomniano odnowić asekurację.

Dłaczego jednak i o bezpieczeństwie pracowników nie pamiętano także — dowiemy się chyba ze śledztwa, o którego rezultatach donieść w swoim czasie czytelnikom *Kurjera* nie omieszkam.

Fr. Gliński.

Nekrologja.

† S. p. Antoni **Gierowski**, artysta malarz, po długiej słabości, opatrzony św. sakramentami, zakończył życie dnia 3 stycznia 1888 r., w wieku lat 28. W głębokim smutku pozostała matka, brat i siostry zapraszają krewnych, przyjaciół, i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 7-ym stycznia, to jest w sobotę, o godzinie 9-iej i pół zrana, w kościele Narodzenia N. Marji Panny na Lesznie, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 3-iej po południu, na cmentarz powązkowski. —29

† Dziś rano, po długich cierpieniach zmarł s. p. **Mikołaj Borodicz**, b. urzędnik kancelarii warszawskiego generał-gubernatora, kawaler orderów. O dniu pogrzebu nastąpi oddzielne zawiadomienie. —27—

† Dnia 7-go stycznia, to jest w sobotę, jako w wigilię imienia s. p. Seweryna **Chmielewskiego**, adwokata, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spój jej duszy w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godzinie 10-iej zrana, na które w ciężkim smutku pozostała rodzina zaprasza wszystkich ceniących pamięć zmarłego. —25

† W dniu 7-ym stycznia 1888 roku, to jest w sobotę, jako w rocznicę śmierci s. p. Julji Dąbkowskiej **Strzemiecznej**, odbędzie się żałobna wotywa za spój jej duszy, w kościele Narodzenia N. Marji Panny na Lesznie, o godzinie 10-iej zrana, na którą zaprasza się krewnych, przyjaciół i przyjaciół. —19—

† Dnia 7-go stycznia r. b., to jest w sobotę, jako w wigilię imienia s. p. Seweryna **Jabrzykowskiego**, odprawione będzie w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-iej rano, nabożeństwo, na które pozostała żona i córki zapraszają krewnych i przyjaciół. —33—

† W dniu 7-ym stycznia r. b., to jest w sobotę, o godzinie 11-iej zrana, w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskim-Przedmieściu, jako w czwartą rocznicę śmierci s. p. **Edwarda Jarockiego**, odbędzie się nabożeństwo żałobne, na które pozostała wdowa z córkami zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —28

† Śmierć nieubłagana wyrwała z grona żywych człowieka w kwiecie wieku i w całej pełni umysłowego rozwoju. Mówimy o s. p. **Józefie Gajewskim**, nauczycielu języków starożytnych w gimnazjum częstochowskim, zmarłym w 31 roku życia, dnia 29 grudnia 1887 roku. Uposażony od natury wielkimi zdolnościami, rokował najpiękniejsze nadzieje dla społeczeństwa, które gorąco miłował i dla poważnej nauki, po której szczeblach zaczął chlubnie postępować za granicą.

Serdeczny dla kolegów, życzliwy aż do zaparcia się własnego interesu i kariery, dla młodzieży, którą szczerze ukochał, s. p. Józef cieszył się sympatią uczniów, kolegów i całego grona ludzi inteligentnych, wśród których pracował. Zmarły umieszczał też artykuły literackie w *Radomianinie*, *Wędrownym* i *Przeglądzie pedagogicznym*.

Wymownym wyrazem ogólnej sympatii był pogrzeb s. p. Józefa 31 grudnia 1887 r. w Częstochowie. W dniu tym tak w kościele na nabożeństwie, jak na cmentarzu, pomimo zimna i zawiei, grono amatorów wykonało śpiewy religijne, młodzież szkolna na własnych barkach poniosła do grobu szczątki drogiego swego przewodnika, a licznie zgromadzona publiczność dowiodła szlachetnego współczucia dla boleści nieszczęśliwego ojca, po stracie najlepszego syna, i siostr, którym mogła zabrała najczulszego i najczenniejszego brata. *Sit ei terra levis!* —35—

Z DZIENNIKÓW RUSSKICH.

Oświadczenie *Reichsanzeigera* w sprawie sfałszowanych dokumentów wywołuje w *Dzienniku Świat* następujące komentarze:

„Komunikat odznacza się niezwykłą jasnością. Szkoda, iż dotychczas winni fałszerstwa nie zostali odkryci. Wypowiadaliśmy już zdanie, iż od dwóch lub trzech sfałszowanych przez jakiegoś aferzystę dokumentów nie mogą zależeć losy narodów i państw. Fałszerstwo prędzej czy później zostanie zawsze prawie wykrytem i kwestję wspomnianych dokumentów należy uważać za skończoną. Niemniej błędem jest przypuszczenie, iż wykrycie tego fałszerstwa decyduje o stosunku Niemiec do przesilenia bułgarskiego i o ich wpływie na politykę innych mocarstw, jak np. Austrii, Włoch, a nawet Anglii. Słowa i zapewnienia w polityce mają niewiele ceny; tutaj konieczne są fakty i należy przypuszczać, iż Niemcy nie omieszkają zapewnić Rosji co do swego zamierzania pokoju.”

Dalej *Dziennik petersburski* powiada, iż liga środkowo-europejska nie miała powodzenia w zapewnieniu sobie współdziałania Turcji, Grecji, Szwajcarii, Holandji i Belgji i że temu przypisać należy obniżenie tonu w prasie niemieckiej:

„Rzeczywiście —kończy *Świat*— perspektywa wojny z Rosją i Francją bez pomocy Turcji, a z wątpliwą pomocą Anglii, nie jest bardzo przyjemna dla ligi pokoju. Oto, w czym głównie można widzieć gwarantę pokoju

tego, że w r. 1888 Europa nie zobaczy nieszczęść wojny."

Now. wr. w artykule wstępnym p. t. „Cudzoziemcy i naturalizacja” omawia główne punkta projektowanych przepisów o przyjmowaniu poddaństwa ruskiego, jak je streścił tygodnik petersburski *Kraj*. Przedewszystkiem *Now. wr.* zastanawia się nad tym punktem, gdzie powiedziano, iż do otrzymania poddaństwa potrzebne są: 5 lat zamieszkania i 5 lat przypisania do gminy, oraz przedstawienie świadectwa o uwolnieniu od poddaństwa zagranicznego. W ten sposób — powiada gazeta — usunięta będzie możliwość podwójnego poddaństwa, praktykowane przez wielu Niemców, którzy, naturalizując się w Rosji, zachowywali ścisłą relację z dawną ojczyzną:

„Jeżeli cofnięte będą nadto wszelkie przywileje, z jakich korzystali dotychczas cudzoziemcy, zamieszkujący w charakterze kolonistów w Królestwie Polskiem, oraz reszcie państwa, to z tego należy się istotnie cieszyć; wiadomo bowiem, jakie poważne obszary ziemi posiadali w ostatnich czasach koloniści, np. w gub. wolińskiej; cofnięcie wszelkich przywilejów cudzoziemcom, bez względu na to, gdzie zamieszkują, jest logicznym uzupełnieniem prawa z d. 26 marca."

Artykuł swój kończy tak *Now. wr.*:

„Nie zajmując się dalszym wyliczaniem punktów projektu, przytoczonych w *Kraju*, wskażemy tylko na dwa najważniejsze postanowienia, które mówią same za siebie: stanowczo z praw naturalizacji nie mogą korzystać żydzi, oprócz karaimów, a nadto, od każdego, przyjmującego poddaństwo, wymagane jest, aby posiadał odpowiednie środki utrzymania. Co się zaś tyczy lojalności politycznej (*blagonadźności*) i nieposzlakowania sądowego, o tem nie ma co mówić; to są warunki konieczne."

„W ten sposób przeszkodzi się zaliczaniu do liczby poddanych ruskich wszelkiego rodzaju awanturników i „geszeftmacherów”, którzy zjawiają się u nas dla napełnienia kieszeni. Żydów mamy dosyć swoich, tylu nawet, iż możemy się nimi podzielić z innymi krajami, a nie, abyśmy ich mieli do siebie przyjmować."

„Jeżeli powyższe postanowienia otrzymają moc obowiązującą, to pożyteczny ich wpływ na nasze sprawy wewnętrzne nie omisszka się niebawem ujawnić. Będą one istotnym uzupełnieniem prawa marcowego o cudzoziemcach w guberniach zachodnich, a potem pozostanie tylko oczekiwać podobnych ograniczeń i względem tych cudzoziemców, którzy zamieszkują wewnątrz Rosji."

Korespondent praski *Russk. kurj.*, dr. Pazdirek, opowiada w ostatnim numerze tego pisma o losach redaktora *Parlamentära*, dra Ziwnego, który, jak wiadomo, aresztowany został z polecenia policji austriackiej, z powodu oskarżenia o zdradę stanu. *Parlamentär* wystąpił pierwszy z „narodowym programem czeskim”, który zalecał przyjęcie wspólnego języka słowiańskiego i religji słowiańskiej. Dr. Pazdirek powiada, iż w osobie dra Ziwnego austriackie słowianofilstwo poniosło prawdziwą porażkę. Z tego samego dziennika dowiadujemy się również, iż redaktor *Vychoda*, pisma podobnej tendencji, J. S. Strejszowski, teść dra Ziwnego, został także aresztowany z powodu zakłócenia porządku publicznego. Prawdopodobnie *Vychod* zostanie zawieszony. Korespondent *Russk. kurj.* przypuszcza, iż taki los może spotkać i trzecie pismo, *Kromerizke noviny*.

TELEGRAMY

KURJERA WARSZAWSKIEGO.

Wiedeń 5-go stycznia. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Z Trjestu telegrafują, że z powodu ośmiodniowego orkanu (bora) góry śniegu powznosiły się wzdłuż kraju. Skutkiem tego ruch na kolejach żelaznych prawie zupełnie ustał. Dotąd zmarło 30 osób.

Wiedeń 5-go stycznia. (Tel. pryw. Kurj. W.) — *Correspondence d'Est* pisze: Powrót Zujewa z zapewnieniami pokojowej natury zrobił wyborne wrażenie obok oświadczeń *Norddeutsche allgemeine Ztg* i *Norda*. Od wczoraj na giełdzie notowaną jest stale wyższka. Ozdobienie Tiszy orderem Orła czerwonego według zdania sfer rządowych dowodzi, iż kierunek polityki węgierskiej utrzyma się, ponieważ znajduje się w zupełnej zgodzie z kierunkiem, jaki wytknęły sobie Niemcy. (Aj. półn.)

Wiedeń 5-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Według korespondencji z Belgradu, liberalni zdecydowali się na konferencję, aby nie stawiać trudności gabinetowi radykalnemu. (Aj. półn.)

Budapeszt 5-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Dwaj urzędnicy tutejszego biura telegraficznego za

opuszczenie słowa „nie” w depeszy, powtarzającej mowę noworoczną prezesa gabinetu, Tiszy, zawieszeni zostali w urzędowaniu. Śledztwo się toczy, wszakże istotna wina leży w Wiedniu i w tamtejszym braku kontroli. Faktem jest, że wprawdzie już nadeszła tam depesza, zawierająca słowo „nie”.

Berlin 5-go stycznia. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Przygnębienie ogólne wskutek obaw wojennych słabnie. Ruch interesów ożywia się.

Berlin 5-go stycznia. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Spowodowane przez zamiecie śnieżne przerwy

Kolonia 5-go stycznia. (Tel. Aj. półn.) — *Koeln. Ztg.* donosi, iż w depeszy noworocznej do cesarza Wilhelma cesarz Franciszek-Józef mówi: „Daj Boże, aby sytuacja polityczna wkrótce się wyjaśniła, a nasi poddani mogli się uspokoić i korzystać z dobrodziejstw pokoju."

w komunikacji kolejowej ustały. Z wielu stron sygnalizują odwilż.

Berlin 5-go stycznia. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Według wiarygodnych informacji z San Remo, jest nadzieja zupełnego wyzdrowienia następcy tronu. Choroba wszakże potrwa długo.

San Remo 5-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Następcę tronu odbył wczoraj jednogodzinną przechadzkę. Stan pomyślny.

Londyn 5-go stycznia. (Tel. pryw. Kurj. W.) — W Boltonie spłonął po przedstawieniu teatr „Royal.” W Belfaście wybuchnął pożar w teatrze przed przedstawieniem. Szkody nieznaczne. (Jeżeli przypomnimy sobie, że w przeciągu tygodnia spaliły się teatry w Islington (Londyn) i w Antwerpii, w gmachu Wielkiej Opery paryskiej zapaliły się sadze w kominie i jeżeli weźmiemy na uwagę, że we wszystkich tych wypadkach pożar nie wybuchnął w czasie przedstawienia, wnosić należy, że stale powodem katastrofy było wadliwe opalenie gmachu, z kąd płynie ważna nauka dla wszystkich teatrów; przyp. red.)

Konstantynopol 5-go stycznia. (T. pr. K. W.) — Układy z Hirsem znowu skończą się na niczem.

Kair 5-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Wojska Osmana-Digmy odrzucone zostały do Suakimu. (Aj. półn.)

Bukareszt 5-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Urządzają tutaj ruski wzorowy magazyn wywozowy przy subwencji rządu.

OSTATNIE KURSA GIEŁDY.

Berlin 5-go stycznia, g. 2 m. 30. (T. p. K. W.) — Bilety banku ruskiego 176.70 (wczoraj 177.50). — Bilety banku ruskiego na dostawę 176.50 (wczoraj 177.—).

GIEŁDA.

Warszawa, 5-go stycznia.

Berlin krótki ofiarowano po 56.57½, oddawano po 56.52½, 56.50, 56.45 i 56.40.

Londyn krótki sprzedawano po 11.39½, żądając 11.41.

Paryż krótki 45.45 w żądaniu, bez ruchu.

Za **Wiedeń** krótki chciiano otrzymać 90.95, osiągnęto 90.85.

W papierach ruch średni.

Za listy likwidacyjne żądano 90.25 i 89.85, względnie do wielkości odcinków.

Wschodnie pożyczki ofiarowano bezskutecznie po 98 bez różnicy emisji.

Nowej pożyczki 4% nabyto kilka tysięcy po 82.25, przy żądaniu 82.50.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 99.60 za I ser., 99 za II, III, IV i V-tą ser., kupiono zaś kilka tysięcy I ser. po 99.45, kilka tysięcy trzech następnych seryj po 98.75 i 98.80 i kilkadziesiąt tysięcy najmłodszej serji po 98.65, 98.70 i 98.75.

Listy zastawne m. Warszawy w zaoferowaniu: 98.25 I ser., 97.25 II, 96.85 III, 96.60 IV i V ser., których sprzedano kilkanaście tysięcy po 96.30, 96.35 i 96.40.

Nabyto kilka tysięcy listów zastawnych m. Łodzi ser. III po 91.25, przy chęci osiągnięcia 94 za I ser., 92.50 za II i 91.50 za III ser.

Listów zastawnych miasta Lublina poszukiwano po 99.

Za duże obligi kanalizacyjne miasta Warszawy żądano 94.25.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych zniżkowe, wyczekujące

W. O.

Targ Witkowskiego.

Dowozy ziarna na targ dzisiejszy były większe niż w ciągu ostatnich kilku dni. Usposobienie nie miało wyraźnego charakteru. Pszenicy dostawiono około 500 korcy, przeważnie w lepszych gatunkach. Wyborowe ziarno sprzedawano po rs. 6.30, 6.35, 6.40 i 6.50, hiałą 6.15, psstrą po 5.70 do 6 rs. Żyto bardzo chętnie było kupowane, dowieziono przeszło 400 korcy. Za wyborowe płacono 3.75, 3.80 i 3.85, to jest drożej niż wczoraj, za średnie 3.60 i 3.72 i pół. Ordynarnego ziarna nie było. 30 korcy średniego jęczmienia sprzedane zostały od 3.60. Dowozy owsa znacznie się powiększyły, dostawiono 500 korcy. Sprzedający wysokie stosunkowo stawiali żądania, po których kupujący zmuszeni byli się zastosować, sprzedawano po 2.15, 2.20, 2.30, 2.40 i 2.50 stosownie do gatunku. Siana i słomy nie wiele, za siano płacono 35, 40 i 45 kop. za pud, za słamę 20 i 25 kop. pud.

Dolina Szwajcarska.

Jutro, 6-go stycznia 1888-go r.

PIERWSZY

KONCERT KARNAWAŁOWY

złożony z najnowszych kompozycji z Albumów Warszawskich, wykonany przez Orkiestrę Warszawską pod dyrekcją

ADOLFA SONNENFELDA.

1) K. Schild. Wiedeńskie serce, marsz. 2) K. M. Weber. Uwertura z op. „Oberon.” 3) Leopold Lewandowski. (1-szy raz) „Mikado”, kadryl. 4) R. Eilenberg. Piękny Rothraut, sztuka charakterystyczna. 5) Jan Tatarakiewicz. (1-szy raz) „Aniołek czy Djabełek”, polka. 6) Fr. Flotow. Uwertura z op. „Albin”. 7) Leopold Lewandowski. (1-szy raz) „Newroza”, polka-mazurka. 8) J. Steffens. „Z najnowszych czasów”, potpourri. 9) Ludmiła z Mikorskich Choiniska. (1-szy raz). Iskierka, polka. 10) D. Auber. Uwertura z op. „Udział Djabła.” 11) K. Rożalski. (1-szy raz). „Yum-Yum”, galop z op. „Mikado.” 12) M. Moszkowski. Serenada. 13) Leopold Lewandowski. Ongi-mazur. 14) C. Cote. Walec oficerski. 36

W ogrzewanym cyrku przy ulicy Ordynackiej

Trupa Alberta Schumann

Codziennie wielkie przedstawienie z urozmaiconym programem. Początek o godz. 8-ej wiecz. 10

STANISŁAWA DALESZYŃSKA,

właścicielka Magazynu ubiorów damskich, *powróciła z zagranicy* i objęła kierownictwo pracowni. (37)

Marszałkowska 129.

Komitet Szwajcarskiego Towarzystwa Dobroczynności

ma honor prosić tu zamieszkałych Szwajcarów i Szwajcarki, na zebranie główne, odbyć się mające w d. 15 Stycznia r. b., o godzinie 8-ej wieczorem, w Hotelu Francuskim przy placu Zielonym. (24)

Kantor Banku Państwa

w Warszawie

(23)

podaje do powszechnej wiadomości, iż poczynając od dnia dzisiejszego do dnia 1 (13) Lipca 1888 r. udzielać będzie zaliczenia na zastaw Obligacji 4% pożyczki wewnętrznej do wysokości 75%, pobierając od zaliczonej summy 5% w stosunku rocznym.

PRACOWNIA CHEMICZNO-ROZBIOROWA
D-ra Aleksandra M. Weinberga, mieszcząca się dotąd przy ulicy Granicznej nr 14, z dniem 10 stycznia *przeniesioną zostanie na ulicę Królewską nr 45* w prawej oficynie na dole. (4062)

5% Pożyczka Premjowa z 1864 r.

Assekurację od amortyzacji przyjmuje

po kop. 50,

KANTOR WEKSLU

KAROLA GEBICKIEGO.

Krakowskie-Przedmieście nr. 37, obok hotelu Saskiego. Ciągnienie 2 (14) stycznia 1887 r. 1337

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— *Nieznanomej*, która do Nowej-Aleksandrji (Puław) przysłała pod wiadomym jej adresem opłatek w kopercie bez listu, zasylam podziękowanie, a zarazem propozycję, czyby nie zechciała zawiązać, chociażby bezimiennej korespondencji, dającej możliwość bliższego poznania się, a następnie mogłaby sprowadzić dla stron obu dobroczynne skutki. Proszę o adres. — rz. (30)

Wielki
MEDAL
Srebrny.

Warszawa
1885.

F. ŁAPIŃSKI.

Główny Hurtowy i Detaliczny Handel Węgla z różnych kopalń i z własnej kopalni „Jan,” oraz Drzewa opałowego, od lat 23 egzystujący w Warszawie.

Kantor Główny, ulica Jerozolimska Nr 63, — Telefonu Nr 286.

Skład Główny, ulica Okopowa Nr 2, — Telefonu Nr 402. W Dąbrowie Kopalnia „Jan.”

Ceny niskie, odstawa natychmiastowa.

Składom Węgla, Fabrykom, Cegielniom i nabywającym w większych partjach na całoroczne dostawy, odpowiadają umówiony procent.

F. Łapiński.

Sodener Mineral Pastillen

(Marka fabryczna).

przeciwko chorobom płuc, piersi i gardła, przygotowane pod kontrolą król. sask. rady sanitarnego D-ra Schützlinga, z soli znakomitych źródeł leczniczych. № 8 i 18. w kąpielach Soden.

Przywóz tych Pastyli do Rosji, dozwoleń jest przez Departament Medyczny w Petersburgu.

Do sprzedania we wszystkich ważniejszych aptekach i składach materiałów aptecznych po 70 kop.

Sprzedaż hurtowa u M. Morgensterna, w Petersburgu. Wielka Morska № 23. 2256R

Szkoła rękodzielnicza dla kobiet,

ulica Ciepła Nr 12.

Wydoskonalili się zagranicą w rozmaitych robotach i otrzymawszy od właściwej władzy pozwolenie na otwarcie **Szkoły rzemieślniczej dla kobiet**, zawiadamiam niniejszym osoby interesowane, iż z dniem 7-m Stycznia 1888 r., rozpoczynam kursa nauki koronek i guzików klockowych, igłowych i na siatce, — szycia bielej, kroju sukien i szycia tychże, hafców różnych i innych ręcznych robót. W miarę kompletów zgłaszających się osób i inne galezie przemysłu kobiecego będą wprowadzane z czasem. Jednocześnie przy szkole dla uczących się będą do nabycia, tak aparaty ułatwiające robotę, jak np. maszyny do zwijania klocków i szpilek (co dotychczas potrzebna wykonywać ręcznie, co zajmuje dużo czasu), jak również poduszki, klocki, ramki do siatek, desenie do koronek i innych robót, i wszelkie materiały jak: nici, bawełna, włóczki, jedwabie i materiały białe lokiowe i t. p., które to artykuły zakupując z fabryki, odpowiadają będą po cenach niskich. — Zapis uczenia odbywa się codziennie do południa. 2399R

Przełożona szkoły L. STRONSKA.

Banka i wychowanie.

Buchalterji znajomość ułatwia każdemu znalezienie posady, nauki tej wyucza gruntnie z upoważnienia władzy Jan Danilewicz. Autor. Chmielna 35. 7

Dona francuzka mając trzy godziny wolne od 10 do 1-jej z południa, poszukuje zajęcia przy dzieciach, warunki przystępne. Biuro nauczycielskie Jasińskiej. Berga № 6. 34

Instytutka z patentem Instytutu Muzycznego udziela lekcje na fortepianie teorii i harmonii. Adresować: kantor Kurjera Warsz. lit. Z. H. Z. 200

Nauczycielka z patentem poszukuje lekcji, przygotowywać do gimnazjum, udziela lekcje muzyki i języków: francuskiego i niemieckiego, warunki przystępne. Biuro nauczycielskie Jasińskiej. Berga № 6. 33

Paryżanka średniego wieku, życzy udzielić paniom lekcje konwersacji. Nowy-Swiat 61, mieszk. 22. 3195

Student filolog, ruski, poszukuje lekcji lub skorepetycyj. Złota № 24, mieszkania 12, od 2 1/2—4. 111

Student uniwersytetu poszukuje lekcji lub skorepetycyj. Chmielna 32—7. 205

Student poszukuje korepetycji za obiady. Szpitalna 12, m. 16. 198

Za umiarkowaną cenę student uniwersytetu udziela lekcji specjalnie uczniom potrzebującym poprawy w językach starożytnych i matematyce. Oferty dla K. K. przyjmuje kantor Kurjera Warsz. 216

Posady i prace.

Dona niemiecka potrzebna, umiejająca szyć i znająca krój. Złota 63, m. 12. 233

Chłopcy od lat 15, potrzebni do litografii Henryka Kohn, Elektoralna 3. 17

Do znacznego przedsiębiorstwa na prowincji potrzebny jest kasjer, który przy niewielkiej pracy otrzyma pensję, mieszkanie i całonocne utrzymanie. Kaucja 10,000 do 12,000 rubli. Oferty sub M. K. w kantorze tegoż pisma. 245

Do magazynu robót kanwowych i haftów poszukuje się panny jako sklepowej, kompletnie uzdolnionej w tym zawodzie. Reflektantki zechcą się zgłosić na ulicę Senatorską 29, do magazynu Gustawy Beusef. 39

Francuz poszukuje miejsca za małym wynagrodzeniem. Posiada ruski i niemiecki język. W każdym dziale pracy posiada rekomendacje. Twarda № 2, pokoje umeblowane u starozakonnego. Gustaw Dujno. 246

Francuzka wykształcona, poszukuje kilkogodzinnej zajęcia. Oferty „E. E.” składać w kantorze. 175

Goźelany może znaleźć posadę. Wiadomość Bracka № 22, m. 12, rano od godziny 9 do 10. 201

Gospodyni z dobrymi świadectwami poszukuje miejsca. Wilcza № 32, u Klimowskich. 222

Gospodyni umiejająca gotować potrzebną na wieś. Nowy-Swiat № 9. 221

Kuchmistrz Przyjmuje obstarunki, wesela, obiady, kolacje tani! Bednarska № 24, mieszkania 13. 162

Lektorka potrzebna na godzinę 6—7 codziennie rs. 2 miesięcznie. Nowolipki 44, mieszkania 1. 176

Młody człowiek, dokładnie obeznany z branżą manufakturą, bawełnianą, znajduje zaraz stałe zajęcie w kantorze komisowym jako „Stattdreisender”. Oferty wraz z kopjami świadectw składać w biurze Rajchmana i Frendlera pod l. „Stattdreisender”. 35

Młoda pani do umieszczenia w sklepie, Jerozolimska № 31, mieszkania 46, od godziny 12—1. 199

Młodsza, umiejająca dobrze prać, prasować, czytać pisać, z dobrymi świadectwami, potrzebna zaraz. Świętokrzyska 23, m. 11. 242

Młody człowiek, obeznany ze sprzedażą bielizny i galanterji, a głównie z urządzeniem wystaw sklepowych, potrzebnym jest do Magazynu Hipolita. Ulica Marszałkowska 111. 22967

Kalendarz do zrywania kartek

Kalendarz ścienny ozdobny,

Kalendarz ścienny biurowy,

Kalendarzyk kieszonkowy,

Notatki dzienne na cały rok

wyszły nakładem **składu papieru**

WŁADYSŁAWA BEDNAWSKIEGO,

przy ulicy Miodowej № 2, w domu p. Buyno,

i są do nabycia tak u wydawcy, jakoteż we wszystkich księgarniach.

2183

Dnia 3 (15) Lutego 1888 r.

w m. Białej-Cerkwi, stacji kolei Fastowskiej,

odbędzie się doroczna

SPRZEDAŻ KONI

rasy Arabskiej i innych, Ogierów i Kłaczy stadnych, zaprzęgowych, wierzchowych i młodych, maści przeważnie kasztanowej, karej i gniadej, pochodzącej ze stadnin JW. Hrabiny Marji Branickiej, Hr. Ksawerego Branickiego i właściciela ziemskiego W. Markowskiego.

Konie opatrywać można w Stajni Biało-Cerkiewskiej od 1 (13) Lutego. Na żądanie wysyłają się szczegółowe listy koni. 2290R

SPRZEDAŻ PUBLICZNA

około 26,000 kilogramów

MASŁA KAKAOWEGO

VAN HOUTEN,

odbędzie się we Wtorek dnia 10 Stycznia 1888 r., o godzinie 11-jej przed południem, przez meklera, C. ZICELER, w sali aukcyjnej Doelenstraat 10, w AMSTERDAMIE, Weesp-Holandja.

48R

C. J. VAN HOUTEN & ZOON.

Młody człowiek, samodzielny kupiec, posiadający kilka tysięcy rs. kapitału, poszukuje do nabycia na własność lub wejścia w spółkę interesu handlowego lub przemysłowego. Może także przyjąć odpowiednią posadę za złożeniem kancji. Wiadomość w kantorze Kurjera lit. E. N. 1. 236

Młody człowiek, korespondujący samodzielnie w językach polskim, niemieckim i ruskim, posiadający ładny charakter pisma, obznajmiony z buchalterją i biurami czynnościami, znaleźć może stałe miejsce w interesie handlowo-przemysłowym w Warszawie. Oferty (curriculum vitae) przyjmują kantor Kurjera pod lit. B. T. 22865

Osoba z dobrej rodziny, z dobrą rekomendacją, znająca gruntownie gospodarstwo miejskie i wiejskie, umiejająca szyć na maszynie, poszukuje miejsca od Nowego Roku do zarządu domu, doopiekę nad dziećmi, albo też do osoby chorej. Wiadomość ulica Grzybowska № 29, m. 18. 28

Panna służąca, znająca się na gospodarstwie i krawieczyźnie, potrzebna jest zaraz. Świadectwo wymagane. Wiadomość przy ulicy Miodowej № 1, m. 6. 18

Potrzebne są uzdolnione polerowniczkami i panny do nauki. Wiadomość Nowolipki № 74 a mieszkania 2. 13

Potrzebny naczelnik do stolarza meblowego. Ulica Wileńska № 33. 66

Potrzebny zdolny ślusarz zaraz do mechanika. Ulica Młyna № 9. 44

Pianino czarne prawie nowe, tani do sprzedania. Świętokrzyska 8, m. 3. 104

Praktykant w wieku lat 18, z średnim wykształceniem potrzebny do kantoru A. Wróblewskiego i spółki, Trębacka 11. 207

Poszukuje zajęcia w domach prywatnych z krawieczyzną, bielizną, oraz szyje na maszynie. Wiadomość Żelazna 48, m. 27. 192

Potrzebna kobieta dobrego prowadzenia na wieś za gospodynią. Wiadomość Leszno № 2, F. Horwart. 180

Potrzebne są prasowaczki i praczki uzdolnione do pralni. Chmielna 29. 178

Potrzebne są zaraz panny do wykończania bielizny męskiej. Ulica Ciasna przy Świętojańskiej № 1/179 1/2, m. 7. 177

Potrzebny fortepianista lub fortepianistka grająca do tańca. Żurawia 13, mieszk. 11, pierwsze piętro. 240

Praktykant i chłopcy potrzebni są do fabryki ślusarsko-mechanicznej, z powodu powiększenia fabryki. Ulica Dobra № 55. 259

Panny uzdolnione w szyciu trykotów, jako też podręczne, znajdują zajęcie. Grzybowska № 20, mieszkania 4. 38

Potrzebny jest tokarz do metalu, któryby też trochę umiał dryhować. Fabryka wyrobów sztancowanych, Leszno № 44. 36

Potrzebni są uczniowie do jubilerza bez mieszkania i stołu. Wiadomość w sklepie W. Mankielewicz w gmachu Teatru. 254

Potrzebna zdolna panna do sukien. Ulica Leszno № 67, m. 6. 255

Potrzebny jest młody człowiek, kawaler, może być taki, który skończył niedawno szkołę handlową do zajęć biurowych. Pensja rs. 20 i mieszkania. Przemysłowa № 31, u właściciela domu. 230

Stanicznarek uzdolnionych i podręcznych potrzeba zaraz. Marjańska 3. 14

Subjekt obznajmiony dokładnie z handlem spawierowo galanterijnym, poszukuje posady. Oferty w kantorze niniejszego pisma pod lit. G. S. 211

Uczeń potrzebny do cukierni. Marszałkowska 117. 253

Wydalony z Prus, a w skutek tego materialnie do szczytu zniszczony, młody człowiek, żonaty, z rekomendacjami osób wiarygodnych, szuka posady szwajcara, lub boro-wego, może też pełnić obsługę na polowaniach. Włodzimierska 11, m. 10, lub oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. J. M. 27

Wyganka z Pruss, wysoko muzykalna, mówiąca biegle polskim, francuskim, niemieckim, poszukuje zajęcia. Aleje Jerolimskie 56, mieszkania 13, u W. Wąsowicz, od 3-iej do 5-iej. 41

Wdowa młoda, uzdolniona w kroju, krawieczyźnie i znająca się na gospodarstwie domowym, mogąca zająć się dziećmi, poszukuje zajęcia za małym wynagrodzeniem może także przyjąć miejsce sklepowej za złożeniem kaucji. Oferty uprasza się składać w kantorze Kurjera pod lit. E. Z. 22860

Wdowa w średnim wieku, gospodyni wiejska z kilkoletnią praktyką, poszukuje miejsca zaraz. Wiadomość Nowolipki 16, mieszkania 27. 224

Zdolne praczki i prasowaczki do bielizny potrzebne są w farbiarni w Grochowie. — Wiadomość na miejscu. 232

Kupno i sprzedaż.

Cztery garnitury mebli, szeslongi, otomany, sofy, sprzedam tanio! Świętokrzyska 17. 252

Do sprzedania garnitur mebli orzechowy, pokryty aksamitem, sześć krzeseł, dwa fotele, kanapa i stół, mało używane, za niską cenę. Ulica Nowy-Swiat 33, m. 10. 227

Do sprzedania wanna z ogrzewaczem, zupełnie nowa, za niską cenę. Ulica Elektoralna 21/791, stróż wskaże. 217

Do sprzedania jest 16 krzeseł u tapicera. Ulica Chmielna 10. 138

Do sprzedania za przystępną cenę szuba wełniana damska popielicami podbita i mufka. Grzybowska 58 u rzadcy domu. 22965

Dywany, kołdry, serwety, chodniki, obicia meblowe, największy wybór! „najlepiej kupować” w głównym składzie Giełżyńskiego, Marszałkowska 137. 6

Fortepian bardzo dobry rs. 230, drugi Bucholca rs. 90, Solna 12, m. 6. 71

Fortepian krótki, 7 oktav rs. 225. Długa 25, Lombard. 60

Fortepian krótki rs. 60, Leszno 18, mieszkania 65. 61

Frak mało używany do sprzedania. Aleja Jerolimaska 80. Wiadomość u stróża domu. 30

Fortepian czarny, krótki 3 szpjecami 165 rs. Reperacje, strojenia przyjmuje Elwart. Nowy-Swiat 28. 14

Fortepiany: mało używane Bechstejna, Małeckiego, Kralla, Hoffera, od rs. 250 do 600, z poręczeniem. Krakowskie-Przedmieście 34, Tarnowski. 22793

Futro szopy, tanio do sprzedania. Krochmalna 45, mieszkania 6. 190

Futro damskie, lisy materja kryte, kołnierz i mufka tnakowe, bardzo ładne, tanio do sprzedania w magazynie S. Gundelach. Nowy-Swiat 53. 17

Fortepiany kupuje, sprzedaje ratami, wydzierżawiam najprzystępniej, reperacja, gwarancja kilkoletnia. Jerolimaska 25, Strzelecki. 22463

Futro elki amerykańskie bardzo mało używane za rs. 450. Wiadomość Smolna 28, mieszkania 2. 196

Fortepian w dobrym stanie do sprzedania. Orla 11, mieszkania 1. 258

Fortepian Krall Seidler w dobrym stanie, wyjątkowo tanio! do sprzedania dziś lub jutro. Zielna 21, m. 1. 31

Fortepian Hoffera 7 oktav, blat metalowy, sprzedaje Makow. Solna 18. 171

Fortepian Kralla i Seidlera do sprzedania bardzo tanio. Elektoralna 10, m. 8. 214

Fortepian palisandrowy o 7 oktawach, inkrustowany, mało używany. Leszno 24, mieszkania 5, 1 piętro. 173

Fortepian do sprzedania za rs. 56 krótki, machonowy, silnej budowy. Nowolipki 60, mieszkania 4. 209

Fortepian Małeckiego, nowy, do sprzedania za przystępną cenę. Zielna 93, róg Leszna, m. 18, od godziny 10—4. 197

Fortepian zagraniczny, mało używany, krótki, 7 oktav za rs. 280. Królewska 17, miesz. 6. 22794

Futro niedźwiadki używane tanio do sprzedania. Nowogrodzka 17, m. 17. 124

Fortepian Kralla Seidlera do sprzedania za rubli 210, Zielna 21, m. 1. 3229

Garnitur mebli, łóżka, szafy, kredens, stół, krzesła, biurko, szeslong, otomana, tualeta Świętokrzyska 39, miesz. 2. 22962

Kupuje złoto i srebro. Nowy-Swiat 61, mieszkania 15, Henryk Juwiler. 166

Esy ogniotrwałe, najtańsze i najlepsze u R. Pohatego, Nowy-Swiat 34. 2

Kredensy, stoły, krzesła, łóżka, szafki, biura sprzedaje. Świętokrzyska 31, stolarz. 22693

Koń wierzchowy, rasy perskiej, młody, ze wsi sprowadzony, do sprzedania. Ujazdowska 21. 22857

Kupuje, sprzedaje wszelkie stare książki księgarnia Długa 20, wprost soboru. 22786

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biurko, szeslong, firanki. Róg Chmielnej 37 i od ulicy Marszałkowskiej 108, m. 30. 161

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biurko, szeslong, firanki. Ulica Marszałkowska 111 w bramie, 1-e piętro, m. 10, między Złotą a Chmielną. 29

Maszyna do szycia jest do sprzedania Singera w dobrym stanie, odświeżona. Aleja Jerolimaska 80. Wiadomość u stróża. 31

Meble garnitur czarny ntrechtem kryty, orzechowy welwetem kryty, szafy, biurko, otomana i różne meble do sprzedania. Mokotowska 59, przy placu św. Aleksandra, stróż wskaże. 225

Maszyna do szycia Singera do sprzedania. Hoża 9, m. 32. 257

Niedźwiędzie mało używane. Złota 34, mieszkania 6. 248

Nie odnawiana potrójna karetka, tanio do sprzedania w fabryce powozów. Ulica Królewska 31. 182

Pianino wiedeńskie, Kerna, piękne za rs. 280, w Lombardzie, Długa 25. 13

Szopy mekkie i dywany. Ulica Biała 2, mieszkania 15. 49

Starożytne wazy perskie, puszki, kogut japoński, do sprzedania. Wspólna 13, mieszkania 5, od godziny 12 do 1 można obejrzeć. 22990

Sanki na jednego lub parę koni do sprzedania za rs. 100. Piękna 15, stróż domu wskaże. 203

Sanki parokonne, w dobrym stanie, do sprzedania. Muranowska 14, wprost Nalewki. Stróż wskaże. 185

Sanki parokonne, tanio do sprzedania. Wiadomość ulica Czerniakowska 71. 29

Tanio kanapa, fotele, kredens, noże stołowe, samowar. Wspólna 23, mieszkania 4, schody z bramy frontowe, 1-e piętro. 202

Wazon angielski, lampa, taca, baryłka marmurowa i mantyla dżetowa do sprzedania. Widok 23, m. 15, od 10 do 4. 244

Za rubli 15 do sprzedania szopy mekkie. — Nowy-Swiat 21, m. 24. 186

Za rubli 24 jest do sprzedania maszyna do szycia nożna Weler Wilsona, oryginalna, prawie nowa. Świętojańska 19, m. 4. 243

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania fortepian w zupełnie dobrym stanie. Wiadomość Ogrodowa 25 u W. Sulikowskiego, pierwsze piętro, front od 10—1-iej. 215

Z powodu zaszyłych wypadków są różne rzeczy, garnitur dębowy, kanapy, stoły, łóżka, pościel, garderoba, bielizna, wanna, wózek dziecienny, do sprzedania. Nowogrodzka 21, mieszkania 12, od 11 do 4. 235

150 funtów pięknego białego puchu, ogromny zapas pierzy począwszy od 80 kop. za funt, przyszykował magazyn pościeli i łóżek żelaznych S. Wrotnowskiego przy ulicy Czystej 2, wprost hotelu Europejskiego. 87

Interesa handl. i majątk.

Bardzo korzystne kupno spożywczego sklepu na Marszałkowskiej, obok kolei. Wiadomość Mokotowska 55, miesz. 12. 155

Do sprzedania kawiarnia, punkt dobry, komorne tanie. Leszno 8. 22864

Do wynajęcia od 1 lipca r. b. w Warszawie, w bliskości stacji dr. żel. war.-wied. plac przeszło 6,000 łokci □ na którym znajdują się murowane budynki fabryczne i szopy. Oferty do biura ogłoszeń Senatorska, pod G. W. 37

Dystrybucja do sprzedania, Marszałkowska 125. Wiadomość w dystrybucji. 206

Do wydzierżawienia piwo i przekąski w szynku dla fachowej pojedynczej osoby. — Ulica Gołębia 12. 187

Kolonję, 8 do 12 wiorst od Warszawy blisko szosy i kolei, około 30 mórg przestrzeni, poszukuje się. Dokładne ceny, opisy i adresy składać w kantorze Kurjera Warsz. pod literami C. B. A. 204

Korzystny interes w dobrym targowym punkcie, który może prowadzić i kobieta, do sprzedania z powodu wyjazdu za przystępną cenę. Wiadomość Grzybowska 10, mieszkania 12. 58

Kawiarnia z bilardem do sprzedania. Ulica Freta 6. 218

Potrzebna jest suma rs. 1,500 na spłatę i a dom murowany, na pierwszy numer po Towarzystwie. Wiad. Nowe-Miasto 10/318, u właściciela. 256

Pracownia i skład okryć damskich R. Dubnow, istniejący przy ulicy Nalewki 7, przeniesiony zostaje od 8 stycznia r. b. na tę ulicę pod 11, do domu pp. Szpielrein i Bialer na 1-e piętro od frontu do byłego lokalu okryć damskich Rosenfelda. 152

Rubli 1,500 do odstąpienia na korzystnych warunkach, na hipotece domu murowanego, intratnego. — Wiadomość Miodowa 1, w sklepie piekarni Warszawskiej. 12

Rubli 11,000 do 12,000 jest do wypożyczenia na 1-y ½ hipoteki po Towarzystwie, Uprasza się zgłaszać na Nowy-Swiat 7, mieszkania 38, między 5—6 po południu. bez pośrednictwa. 181

Rubli 3,000 zaraz do umieszczenia na dom w Warszawie, w pierwszej połowie szacunku. Wiadomość Kruca 18, m. 7, od 3 do 5 po południu. 247

Sklep wiktuałów do sprzedania za bardzo przystępną cenę. Zielna 20. 231

Sklep wiktuałów, oddawna egzystujący, jest do odstąpienia w każdym czasie, z powodu wyjazdu za przystępną cenę. Wiadomość na miejscu. Ul. Zakroczyńska 11. 193

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu niemożności prowadzenia go przez osobę pojedynczą. Wiadomość na miejscu. Ulica Chłodna 26. 22796

Skład materiałów piśmiennych, galanterja i dystrybucja do sprzedania. Świętokrzyska 15, wiadomość na miejscu. 69

Sklep dystrybucyjny z materiałami piśmiennymi, z mieszkaniem, do odstąpienia. Ulica Leszno 36. 26

Sklep kolonialny z dystrybucją, norymberską, z materiałami piśmiennymi, do sprzedania. Świętokrzyska 16. 37

Lokale.

Belle-etage'u gmachu teatralnego, mieszkania 18, każdego czasu pokój duży, meblowany, opałem, samowarem, usługą, na ratusz widokiem. 22899

Dwa pokoje meblowane, razem lub pojedynczo, z wspólnym przedpokojem, może być z usługą, samowarem, zaraz do wynajęcia. Hoża 38, 11. 28

Do wynajęcia mieszkanie elegancko umeblowane, złożone z 7-u pokoiów, kuchni, 2-ch pokoiów dla służ, pralni, łazienki, oraz ogrodu z werandą na parterze, w okolicy placu Zielonego, od 15 grudnia do 8 kwietnia. Wiadomość: Tłomackie 13, mieszkania 5, na 1-m piętrze, od 10 do 12-iej w południe i od 4 do 6-iej wieczorem. 183

Łodownia, wozownia na skład towarów, łaźnia po goździarzu na warsztat, oraz stacja z kuchnią, do wynajęcia każdego czasu. Wiadomość u rzadcy, Leszno 80. 23

Od 1-go stycznia 5 pokoiów z balkonem, łaźnią i łąkami wygodami. Pojedyncze pokoje. Widok 21, m. 8. 241

Poszukuje się zaraz mieszkania, składającego się z trzech pokoiów, przedpokoju i kuchni, z dwoma wejściami, w okolicy Marszałkowskiej lub Elektoralnej. Oferty piśmienne. Złota 49, m. 2. 213

Poszukuje się zaraz, na trzy miesiące umeblowanego mieszkania, składającego się z trzech pokoiów i przedpokoju, dla przyszytej pani. Wiadomość u szwajcara w hotelu Brühlowskim. 194

Przy rodzinie pokój umeblowany, z usługą, z oddzielnym wejściem do wynajęcia w każdym czasie, cena przystępna. Krakowskie-Przedmieście 38, mieszkania 21, wprost placu Saskiego. 228

Pokoik przyzwoity, z całodziennym utrzymaniem, po bardzo przystępnej cenie; także pomieszczenie dla uczącego się chłopczyka. Smolna 19, m. 17. 179

Pokój z oddzielnym wejściem, do wynajęcia w każdym czasie. Zielna 24 domu, stróż wskaże. 212

Pokój duży, z osobnym wejściem, na pierwszym piętrze, umeblowany dobrze, z opałem, do najęcia zaraz. Szpitalna 10, mieszkania 12. 238

Pokój do wynajęcia. Bracka 8. Sklep pieczywa. 160

Pokój pojedynczy, blisko uniwersytetu, do wynajęcia zaraz. Ul. Dobra 3. 93

Pokoje meblowane, samowar, usługa, 8—10 rs. miesięcznie. Włodzimierska 2. 36

Sklep z dwoma pokojami, przy ul. Wierzbowej, z urządzeniem lub bez takowego, jest do odstąpienia w każdym czasie. Wiadomość u portjera hotelu Angielskiego. 251

Salon od frontu, z meblami, opałem, usługą, może być i stołem. Chmielna 10, mieszkania 4. 226

Salon frontowy, zaraz, z meblami lub bez. Widok 7, parter. 22882

Tanio do wynajęcia zaraz dwa pokoje, z wspólnym przedpokojem, z opałem lub bez, na 2-m piętrze—albo także jeden pokój duży z opałem. Wiadomość: ulica Elektoralna 1, u rzadcy. 189

Zaraz do odnajęcia na parterze 6 pokoiów, przedpokój z kuchnią, góra. Na 2-m piętrze 4 pokoje, przedpokój, z kuchnią, za 280. Chmielna 7. 65

Złota 34. Pomieszczenie dla sklepowej, w pokoju, stróż wskaże. 249

Z powodu nieprze widzianych okoliczności, do wynajęcia od 8 stycznia 4 pokoje, przedpokój i kuchnia, sucho i ciepło, pierwsze piętro, front, za rs. 300 rocznie. Tamka 16. 118

Boniesienia rozmaite.

Akuszerka b. starsza instytutu położniczego, zaopatrzona utensylami gwarantującymi zdrowie położnic, radzi w krytycznych okolicznościach, przyjmuje damy sekretne, pokój oddzielny. Słabość, umieszczenie dziecka od 15 rubli. Złota 16, parter frontowy. 250

Akuszerka A. M. przyjmuje na słabość z umieszczeniem dziecka, od rs. 15. Elektoralna 20. 234

Akuszerka Frączak przyjmuje osoby na słabość, z umieszczeniem dziecka. Stare-Miasto 25. 237

Dnia 31 grudnia przybłąkał się pies, mops, z obrózką, prawdziwy właściciel z zwrotem kosztów odebrać może. Krakow.-Przedmieście 32, dom hr. A. Potockiego. 195

Do rozpoczynających się lekcji tańca w kółku prywatnem, brakuje kilka pań i panów. Żurawia 13, mieszkania 11, pierwsze piętro. 239

Dla dam. W znanej pracowni okryć damskich, Nowy-Swiat 40. Car, wykonywają się roboty do magazynów. Także przyjmują się wszelkie obstatunki dla W-ch dam na okrycia, wierzchy do futer, jak również podszycia takowych po cenach przystępnych. 22992

Fortepianista stroi fortepiany i grywa na wieczorkach i balach w Warszawie i na prowincji. Zamówienia gry, szczególnie w większym komplecie prosi wcześniej nadsyłać. Adres: Pakulski, ulica Ciasna (Świętojerska) 1/1792, mieszkania 44. 30

Grywam na fortepianie na balach i wieczorkach, po cenach przystępnych. Leszczyńska 6, m. 2. 64

Magik Rybka przyjmuje zamówienia prywatne. Niecała 3, w sklepie. 43

Mamka wiejska. Ulica Złota 4, mieszkania 17. 113

Mięsotka ze świeżym pokarmem, życzy sobie przyjąć dziecko do piersi. Chmielna 85, stróż wskaże. 184

Nauka gipiury za przystępną cenę. Ogrodowa 18, mieszkania 4. 73

Obiady gospodarskie, po 25 kop., miesięcznie 7 rubli; także dla kawalerów miesięcznie, z całodziennym życiem pościela, po 18 rubli miesięcznie. Świętokrzyska 38. 6

Obiady prywatne. Ulica Czysta 6, mieszkania 24. 63

Osoby złe wymawiające zechcą składać adresy w kantorze Kurjera, pod ofertą „Mowa.” 174

Obiady gospodarskie po 33 kop. Podwale 29 domu. Pod Kanarkiem. Flaki garnuszkowe. 220

Pracownia sukien, okryć damskich i ubiorów dzieciennych „Leonie” Długa 21, wykonywa wszelkie roboty, w zakres krawieczyzny damskiej wchodzące. Suknie balowe wykończy w ciągu 24 godzin. 219

Potrzebna mamka natychmiast, z miesięcznym lub starszym pokarmem. Kruca 38, mieszkania 24. 208

Pies pointer biały, w brudno-kasztanowate płaty przybłąkał się i jest do odebrania, za udowodnieniem i zwrotem kosztów Nowo-Miejska 16, mieszkania 4, od 4 do 6. 128

Skład mleka i produktów nabiałowych Jeźszego Hall, Chłodna 27, wydawać będzie od 5-iej do 9-iej zrana, podczas zimy codziennie mleko gorące, po cenie: mleko zbierane kwarta 3 ½ kopiejek, mleko niezbiierane 7 kopiejek. 12

Specjalistka przyjmuje do roboty sukienki i bieliznę dziecienną. Wykończenie staranne, ceny umiarkowane. Zielna 24, m. 3. 39

Tapicer przyjmuje wszelkie obstatunki: meble, rolety i przerabiam meble po domach, po cenie niższej. Orla 10. 22812

Wypożyczam na wieczorki, wesela i bale, serwisy stołowe, talerze, półmiski do majonezów, szklanki, kieliszki i geridony, patery oraz lampy, świeczniki, kandelabry i żyrandole, po nader umiarkowanej cenie. Magazyn pod firmą W. Podgórski, ulica Rymarska 5—7. 15

Wyżę biały, w kasztanowate łaty, feb podpalany zginął. Uprasza się nieprawego posiadacza, o wypuszczenie z uwięzi, lub o oddanie za nagrodą. Mazowiecka 20, mieszkania 3. 188

Zgubiono na ulicy Żelaznej lub Prostej powłóczkę białą od chrztu, z 6-ma bandażami. Oddawca otrzyma nagrodę na ulicy Pańskiej pod 95, u Piotra Goździka. 191